Ազգ
Azg
armenian daily
1 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2003 ՇԱԲԱԹ 200(2885)

Մոսկվայում սպանվել է ավտոսերվիսի հայ սեփականատեր

Երեկ Մոսկվայում օրը ցերեկով երկու ինքնաձիգներից կրակել են մայրաքաղաքի ավտոսերվիսներից մեկի համասեփականատեր 54-ամյա Գեւորգ Չիրոյանի վրա: Ցերեկը, ժամը 13.00-ի սահմաններում դուրս է եկել տնից, որտեղ նրան սպասում էր ընկերը: Երբ Չիրոյանը մոտեցել է մեքենային, թփերից նրա վրա կրակահերթեր են արձակվել: Երկու մարդասպանները կրակել են մի քանի մետր հեռավորությունից: Գնդակները դիպել են Չիրոյանի կրծքին եւ գլխին: Հանցագործները դիմել են փախուստի, թողնելով զենքը: Չիրոյանի ընկերը շտապօգնություն եւ ոստիկանություն է կանչել: Ժամանած բժիշկները միայն փաստել են մահը: Ականատեսի խոսքերով, մարդասպանները եղել են դիմակներով, ուստի նրանց մանրամասն նկարագիրը հնարավոր չի եղել տալ:

Սպանվածը նույնպես եղել է զինված, բայց չի հասցրել օգտագործել հրազենը: Ըստ ոստիկանների, հավանաբար Չիրոյանն իմացել է, որ իր կյանքին վտանգ է սպառնում, դրա համար էլ կրել է ատրճանակ: Հայտնի է, որ ավտոբիզնեսը շահութաբերներից մեկն է՝ միեւնույն ժամանակ գործունեության քրեական տարրերով: Այս ոլորտը Մոսկվայում վաղուց վերահսկում են հայերը, չնայած այլ խմբավորումներ եւս փորձում են ավտոբիզնեսը վերցնել իրենց հսկողության տակ:

Ո՞վ է պատասխան տալու, ովքե՞ր են մեղավորները

Համաճարակ

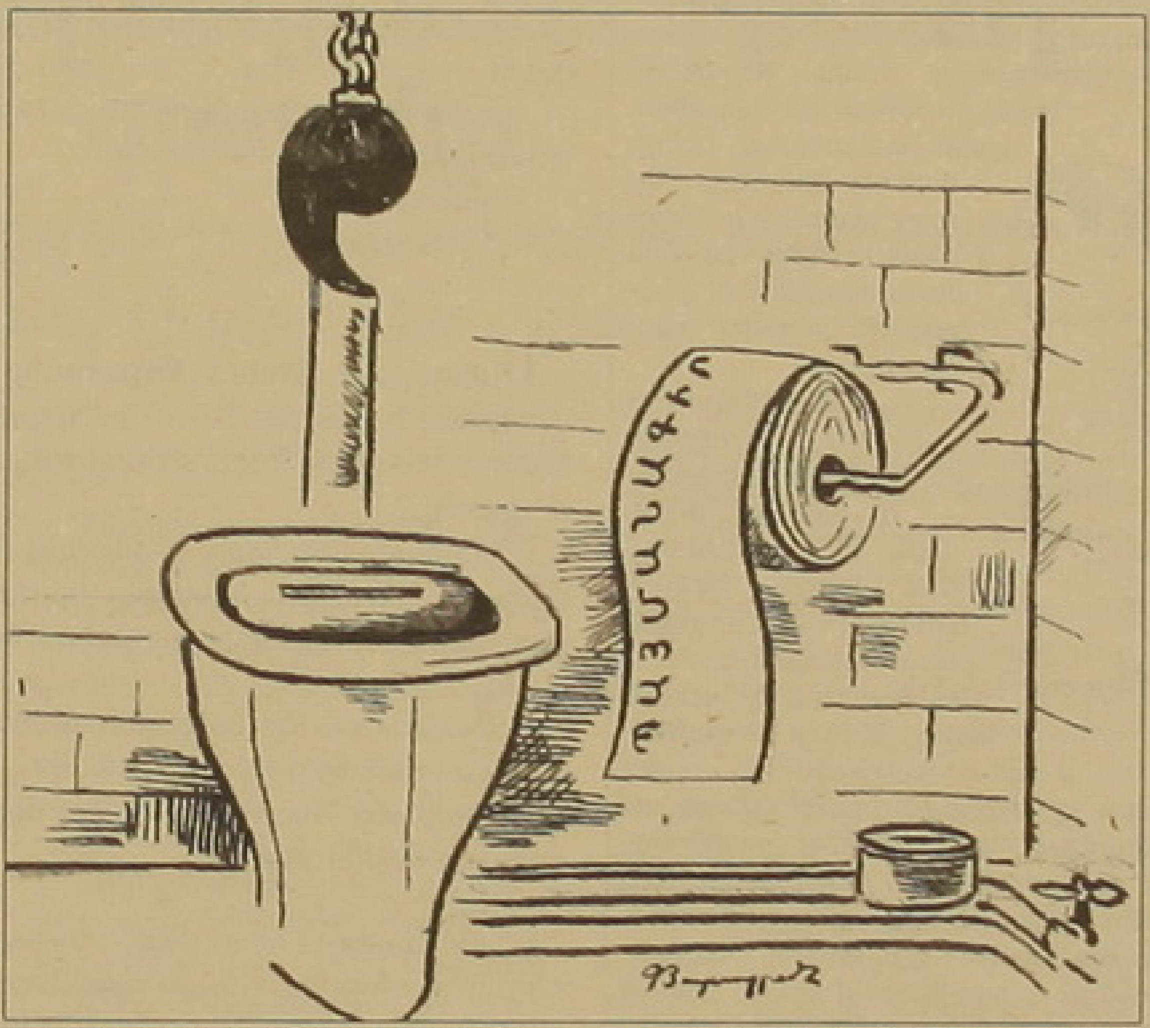

«Նորք» վարակաբանության կլինիկական հիվանդանոցում, երեկ երեկոյան կեղտաջրերից վարակված բնակիչների թիվը հասավ 78-ի: Հիվանդանոցի գլխավոր բժիշկ Արա Ասոյանի կարծիքով, սակայն, համաճարակը նվազելու միտումներ է արտահայտում:

Նախորդ օրը հիվանդանոց էր տեղափոխվել միանգամից 41 վարակակիր, երեկ՝ ընդամենը 19-ը: Նոր հիվանդների մեջ էլ՝ երեխաներ են, էլ՝ մեծահասակներ: Բարեբախտաբար, վերակենդանացման բաժինը դարձյալ դատարկ է, հիվանդների վիճակը բնորոշվում է թեթեւ եւ միջին ծանրությամբ:

Երեկ **«Ազգի»** խմբագրություն էր եկել Արաբկիրի համայնքի մի բնակիչ, որը պատմեց հետեւյալը՝ իր 14-ամյա դուստրը լվացվել է աղտոտված ջրով, քիչ անց աչքերն այտուցվել են եւ ուժեղ քոր է սկսվել: Հայրը զայրացած ու դառնացած հարցնում էր. «Ո՞վ է այս ամենի համար պատասխան տալու»:

Իսկապես, ո՞վ է պատասխան տալու: Խուճապի ու հիասթափության այս օրերին չլսեցինք, թե պաշտոնյաներից որեւէ մեկը հրաժարական տվեց կամ զրկվեց աթոռից, կամ խղճի խայթից ինքնասպան եղավ (չէ մի հա): Նախանձելի պարտաճանաչությամբ կրկնօրինակում ենք եվրոպական օրենքները, բայց կեղեւի տակ դարձյալ նույն վայրենի, գռեհիկ կենցաղավարությունն է: Եվրոպայում կամ այլուր, ուր հարգում են սեփական ժողովրդի առողջությունն ու նյարդերը, նման դեպքում հաստատ մեղավորները խստագույնս կպատժվեին: Անպատժելիության տիրապետությունը չէ արդյոք այս ամենի պատճառը, որ երբեք թույլ չի տալիս մարդկանց հավատալու իշխանություններին, համոզված լինելու, որ նման պատահարները չեն կրկնվելու:

Եվ ջրմուղի հետ կնքած պայմանագրերով, եւ զուտ պարզ տրամաբանության թելադրանքով, տուժածներին ու նրանց հարազատներին փոխհատուցումներ պիտի տրվեն. առայժմ նվազագույնը, որ պարտավոր են եւ պետք է իրականացնեն մեղավոր ատյանները: Մարդիկ հոգնել են սուտ ֆինանսների մասին նրանց միալար արդարացումներից, որոնք ընդամենը անգործությունը քողարկելու վարագույր են:

Կ. Գ.

ՂԱՐԱԲԱՂՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ընտրություններից հետո նոր իրավիճակ

ԲԱՔՈՒ, 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Նախագահական ընտրություններից հետո Հայաստանում եւ Ադրբեջանում ստեղծվել է նոր իրավիճակ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացի շուրջ: Այս մասին նախօրեին լրագրողներին Բաքվում հայտարարել է Հարավային Կովկասի հարցերով Եվրամիության հատուկ ներկայացուցիչ Հեյկի Տալվիտիեն: Նշելով բանակցությունները շարունակելու կողմերի պատրաստակամությունը, Տալվիտիեն ընդգծել է, որ այժմ պետք է վճռել, թե երբ է վերսկսվելու բանակցային գործընթացը: Եվրամիությունն իր կողմից պատրաստ է աջակցել այդ գործընթացին, նշել է ԵՄ հատուկ ներկայացուցիչը, հայտարարելով 2004 թվականին ավելի հաճախ դիմակայության տարածաշրջան ժամանելու իր մտադրության մասին:

Իլհամ որդի Հեյդարի

ԲԱՔՈՒ, 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանը չի կորցնում ղարաբաղյան խնդրի խաղաղ լուծման հույսը, այսօր Բաքվում կայացած պաշտոնակալման արարողության ժամանակ արտասանած ճառում հայտարարել է երկրի նախագահ Իլհամ Ալիեւը: «Մենք հույսով ենք, որ միջնորդները՝ ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահները, առավել լրջորեն ու պատասխանատվությամբ կզբաղվեն այդ հարցով եւ կօգնեն հակամարտությունը կարգավորել միջազգային իրավունքի հիման վրա», ասել է Ադրբեջանի նոր նախագահը:

Միեւնույն ժամանակ նա ընդգծել է, որ Ադրբեջանը երբեք չի հաշտվի իր տարածքների կորստյան հետ. «Բոլորը պետք է գիտենան, որ մեր համբերությունն անսահման չէ, եւ Ադրբեջանը ամեն գնով կազատագրի իր հողերը», հայտարարել է Իլհամ Ալիեւը:

Լրացավ Իրանին տրված վերջնաժամկետը

Երեկ լրացավ Իրանի Իսլամական Հանրապետությանը ՄԱԳԱՏԷ-ի կողմից տրված վերջնաժամկետը՝ միջուկային զենք ստեղծելու ծրագրերից հրաժարվելու եւ միջազգային տեսուչների առաջ իր միջուկային հետազոտման կայանները բացելու վերաբերյալ: ՄԱԳԱՏԷ-ի խորհրդի նախագահ Մոհամմադ ալ Բարադեյի ասելով, միջազգային կազմակերպության պահանջներին ընդառաջելու վերաբերյալ Թեհրանի ներկայացրած պրոտոկոլը գոհացուցիչ է թվում, սակայն վերջնական արդյունքները երեւան կգան գործնական ստուգումների ժամանակ: Հիշեցնենք, որ դեռեւս հոկտեմբերի 21-ին Իրանը համաձայնել էր սառեցնել ուրանի հարստացման իր ծրագրերի գործադրումը՝ միաժամանակ իրեն վերապահելով միջուկային էներգիայի ստացման գծով աշխատանքները շարունակելու իրավունքը, ինչը հաստատվել էր նաեւ եվրոպական 3 երկրների՝ Մեծ Բրիտանիայի, Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի արտգործնախարարների Թեհրան կատարած այցելության ընթացքում:

Այնուամենայնիվ, Թեհրանի փողոցներում երեկ բողոքի ցույցեր էին տեղի ունենում՝ կազմակերպությամբ կարծրթեւայինների, որոնք իշխանություններից պահանջում են զիջումներ չանել Արեւմուտքին եւ թույլ չտալ ՄԱԳԱՏԷ-ի տեսուչների ստուգումներ Իրանում:

Հարցի վերջնական հստակեցումը տեղի կունենա նոյեմբերի 20-ից հետո, երբ ՄԱԳԱՏԷ-ի տնօրենների խորհուրդը կքննի Իրանից ստացած փաստաթուղթը, որը դեռեւս պետք է վավերացվի Իրանի խորհրդարանի կողմից:

Սարսափի եւ ապառնալիքների օր Իրաքում

AFP

Երեկ իսլամական աշխարհում սրբազան տոնի՝ ռամադանի առաջին ուրբաթ օրն էր, եւ Իրաքը գրաված կոալիցիոն ուժերի եւ հատկապես ամերիկացիների համար սարսափի օր էր միաժամանակ: Նախապես ամերիկացիները զգուշացրել էին բոլորին դպրոցների, մզկիթների, հյուրանոցների եւ օտարերկրյա կազմակերպությունների կենտրոնակայանների ռմբահարման մասին: Կոալիցիոն զորքն ու իրաքյան ոստիկանությունը բարձր պատրաստականության վիճակի էին բերվել, միաժամանակ բազմացել էին սպառնալիքները զավթիչ ուժերի դեմ: Այնուամենայնիվ, մինչեւ երեկո մեծ արյունահեղություններ տեղի չունեցան: Միայն Բաղդադի օդանավակայանի մոտակայքում ըմբոստության կատաղի ցույցեր կատարվեցին ամերիկացիների դեմ, իսկ մեկ այլ վայրում պատահած բախման ընթացքում սպանվեց ամերիկացի եւս 1 զինվոր:

Վերլուծաբանների մոտ տիրող կարծիքն այն է, որ հակակոալիցիոն հարձակումները Իրաքում չեն դադարելու անգամ Սադդամ Հուսեյնի ձերբակալման կամ ոչնչացման դեպքում:

Մահացավ մոլորակի ավագագույն բնակիչը

ՏՈԿԻՈ, 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մոլորակի ավագագույն բնակիչը՝ ճապոնուհի Կամատո Հոնգոն այսօր 116 տարեկան հասակում իր մահկանացուն է կնքել Կյուսյու հարավային կղզու Կագոսիմա քաղաքում: Նա Գինեսի մրցանիշների մատյանի մեջ էր ընկել 2002 թվականի մարտին, իսկ ազգային հաշվարկով առաջնությունն իր ձեռքին էր պահում վերջին չորս տարում: Իր 116-ամյակը Կամատո Հոնգոն նշեց սեպտեմբերի 16-ին: Ծեր կինն ապրում էր շատ անսովոր ժամանակացույցով. երկու օր անընդմեջ նա քնում էր, իսկ հետո նույնքան էլ մնում արթուն: Մինչեւ վերջին ժամանակներս նրան խնամում էր 79-ամյա դուստրը, որն, ի դեպ, ամուր առողջություն չէր ժառանգել եւ պահվում էր մոր հետ նույն հիվանդասենյակում: Երկարակեցուհին յոթ երեխա ուներ, որոնցից երեքը մահացել են, եւ գրեթե 100 թոռ, ծոռ ու թոռան թոռ: Ճապոնացի երկարակյացների թվում նոր «չեմպիոն» է հայտարարված Հիրոսիմայի բնակչուհի Միտոյո Կավատեն, որը 114 տարեկան է:

75-ԱՄՅԱԿ

Մեծարվեց Ջիվան Գասպարյանը

Մեդալը հոբելյարի կրծքին ամրացնելիս:

PHOTOLURE

Երեկ Թեքեյան կենտրոնում ծննդյան 75-ամյակի առթիվ մեծարվեց հայ ականավոր դուդուկահար Ջիվան Գասպարյանը, մարդ, որն առանց չափազանցության վաղուց արդեն ներկայացնում է հայ երաժշտական մշակույթը ողջ աշխարհում: Բարեմաղթանքի շատ խոսքեր հնչեցին Ջիվան Գասպարյանի հասցեին, բայց խոսքերից ավելի հնչեց ազգային երաժշտություն մեր լավագույն երաժիշտների կատարմամբ: Թեքեյան մշակութային միության կազմակերպած երեկոյի ընթացքում ՀԹՄՄ վարչության նախագահ Ռուբեն Միրզախանյանը հոբելյարի կրծքին ամրացրեց ԹՄՄ «Ադամանդակուռ Արարատ» մեդալը:

Գեղեցիկ, ջերմ եւ հուզիչ երեկոյի մասին, ինչպես նաեւ հարցազրույցը Վարպետի հետ կներկայացնենք մեր թերթի առաջիկա համարներից մեկում:

Աշխատավարձերի բարձրացումները հուշում են թանկացումներ

Այսպիսով, կառավարությունը ներկայացրեց 2004 թ.-ի տեսական բյուջեի նախագիծը: Առաջին առանձնահատկությունն այստեղ այն էր, որ բացակայում էին մեր վերջին տարիների բյուջեների անբաժանելի բաղկացուցիչ Համաշխարհային բանկի կառուցվածքային բարեփոխումների վարկերը՝ այսպես կոչված SAC-երը: Դա, իհարկե, դրական երեւույթ կարելի է համարել: SAC վարկերը տրվում էին բյուջեի դեֆիցիտը ծածկելու նպատակով, եւ այս բյուջեում դրա բացակայությունը նշանակում է, որ տեսությունն այս խնդրի լուծման համար այլեւս այդ վարկի կարիքը չունի: Սակայն, դժբախտաբար, դեռեւս հեռու ենք անդեֆիցիտ բյուջե ունենալուց եւ արտաքին վարկերից զերծ մնալուց: Այս տարի եւս բավականին մեծ դեֆիցիտ (42 մլրդ դրամ) է ծրագրված, որի մի չնչին մասն է (3 մլրդ դրամ) ծածկվելու ներքին աղբյուրների հաշվին: Դարձյալ ՀԲ-ի վարկավորումն է հիմնական հույսը: Տարբերությունը միայն այն է, որ բյուջետային վարկերի փոխարեն ստանալու ենք ոլորտային վարկեր:

Խոսելով տեսբյուջեի մասին, արժե անդրադառնալ ջրի եւ էլեկտրաէներգիայի սակագների հարցին: Ինչպես հայտնի է, նման փոփոխություններ բյուջեն չի կանխատեսում: Ի՞նչ է դա նշանակում: Առաջին հայացքից այն, որ մեր բնակչությունը կարող է հանգիստ շունչ քաշել եւ գոնե մեկ տարի հուսալ, որ այստեղ թանկացումներ չեն լինի: Սակայն մյուս կողմից հայտնի գործոնները նման հույսի հնարավորություն չեն տալիս: Գազի թանկացումը, էներգիա արտադրող մի շարք խոշոր ձեռնարկությունների փոխանցումը ռուսական կողմին ենթադրում են էլեկտրաէներգիայի սակագնի բարձրացում: Դա էլ կխթանի ջրի սակագնի բարձրացումը, քանզի վերջինիս ինքնարժեքի մեջ էլեկտրաէներգիայի բաժինը դեռեւս զգալի է: Բացի այդ, ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի նախագահը հայտարարել է սակագնի հնարավոր թանկացման եւ այդ կապակցությամբ կազմվող հաշվարկների մասին: Այնպես որ այս ծառայությունների թանկացումից, ամենայն հավանականությամբ եկող տարի չենք խուսափի: Դրա անուղղակի ապացույցը հենց նույն 2004 թ.-ի բյուջեն է, ավելի կոնկրետ՝ բյուջեով նախատեսված աշխատավարձերի բարձրացումներն են:

Նվազագույն աշխատավարձը 5 հազար դրամից բարձրանալու է մինչեւ 13 հազար դրամ, ուսուցիչների աշխատավարձը 18 հազար դրամից կդառնա 30 հազար դրամ, ինչպես նաեւ մի շարք այլ բարձրացումներ: Սրանք այն քայլերն են, որոնք հավանաբար կնախորդեն ջրի եւ էլեկտրաէներգիայի սակագների բարձրացմանը, նպատակ ունենալով մեղմել վերջինիս ազդեցությունը: Առաջ անցնելով նշենք, որ դժվար թե այդ նպատակն իրականանա, քանզի աշխատավարձերի հիշյալ բարձրացումները դեռեւս հեռու են այս ծառայությունների թանկացման հետեւից հասնելուց:

Աշխատավարձերի վերոնշյալ բարձրացումները մեկ այլ նպատակ էլ են հետապնդում՝ փորձել մեղմել այս տարվա բյուջեում բարձրաստիճան պաշտոնյաների, դատավորների, հարկայինների ու մաքսայինների, այսինքն՝ առանց այն էլ ապահով խավի աշխատավարձերի աննախադեպ բարձրացման թողած տհաճ տպավորությունը: Այս նպատակին կառավարությունը հաստատապես չի կարող հասնել, քանզի բնակչության կեսից ավելի աղքատ համարվող երկրում առավել քան ապահովված խավի հանդեպ ցուցաբերած նման կողմնակալ վերաբերմունքը դեռ երկար ժամանակ հայհոյանքներով եւ անեծքներով է հիշվելու:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՑԱՎԱԿՑԱԿԱՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ցավակցական գիրը հոգելույս Ռոբերտ Մավիսակալյանի սգակիր ընտանիքին

Արտի խոր ցավով տեղեկացանք մեր եկեղեցու արժանավոր զավակ Ռոբերտ Մավիսակալյանի անժամանակ մահվան մասին: Հանուն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության եւ Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի միաբանության, Մեր անկեղծ վշտակցությունն ենք բերում հանգուցյալի այրուն, ընտանիքի անդամներին, բոլոր հարազատներին ու մերձավորներին:

Շնորհաշատ լրագրողի անունը թանկ ու սիրելի է մեր ժողովրդին, որ երկար տարիներ առիթն ունեցավ հեռուստաեթերից լսել նրա խոսքը՝ մտահոգված հասարակական խնդիրներով, նախանձախնդիր Հայաստանի անկախության վերականգնմամբ ու առաջընթացով: Մեր լրագրողական պատմության մեջ նա միշտ պիտի հիշվի մտավորական իր նկարագրով, ով իր հայրենասեր ու ազնիվ հոգու ողջ նվիրումը ներդրեց իր գործունեության մեջ՝ իբրեւ ծառայություն Հայրենիքին ու իր ժողովրդին:

Առ Աստված արտաքուխ աղոթքով հայցում ենք, որ Տերն Իր արարչական սիրով երկնային բարձունքներում ընդունի իր հավատավոր ծառայի լույս հոգին եւ հավիտենական հանգստություն պարգեւի երանական խաղաղության մեջ: Թող Տերը Սուրբ Հոգու շնորհով մխիթարություն ու սփոփանք պարգեւի Ձեզ եւ Ձեր բոլոր հարազատներին:

Խունկ եւ Աստվածային օրհնություն Ռոբերտ Մավիսակալյանի բարի հիշատակին:

Վշտակից սիրով -
Օրհնությամբ՝

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը խորապես ցավակցում է Մավիսակալյանների ընտանիքին ու հարազատներին՝ անվանի հեռուստալրագրող, հրապարակախոս Ռոբերտ Մավիսակալյանի վաղաժամ մահվան կապակցությամբ:

ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Արտաշես Թումանյանը եւ նախագահի աշխատակազմը խորին ցավակցություն են հայտնում Ռոբերտ Մավիսակալյանի վաղաժամ մահվան կապակցությամբ:

«Հայկական միջազգային ավիաուղիներ» ավիաընկերության լրատվական բաժինը ցավակցում է սիրված եւ անվանի լրագրող Ռոբերտ Մավիսակալյանի հարազատներին եւ մերձավորներին նրա անժամանակ մահվան կապակցությամբ:

«Պրոմեթեւս» հեռուստաընկերության «Առաջընթաց» ծրագրի ստեղծագործական խումբը ի սրտե ցավակցում է սիրված եւ հայտնի լրագրող Ռոբերտ Մավիսակալյանի հարազատներին եւ մերձավորներին նրա անժամանակ մահվան առիթով:

Խորապես վշտացած ենք հանրահայտ լրագրողի, լավագույն մարդու ու հասարակական գործչի՝ Ռոբերտ Մավիսակալյանի վաղաժամ մահվան առթիվ: Կիսում ենք հարազատների վիշտը:

ՀՈՍԿ «ԳՈՐԻՍ» ՇՐՋԱՆԱԿ

Արամ Խաչատրյանի 100-ամյակը Բուենոս Այրեսում

Հոկտեմբերի 29-ին Բուենոս Այրեսի «Կոլոն» աշխարհահռչակ թատրոնում տեղի ունեցավ Արամ Խաչատրյանի 100-ամյակին նվիրված հանդիսավոր համերգ, որը կազմակերպել էր Արգենտինայում Հայաստանի դեսպանությունը երկրի մշակույթի նախարարության հովանավորությամբ: Համերգին Պեդրո Իգնասիո Կալդերոնի ղեկավարությամբ պետական սիմֆոնիկ նվագախմբի եւ Հայաստանից հատուկ հրավիրված անվանի դաշնակահար Արմեն Բաբախանյանի կատարմամբ հնչեցին հատվածներ արգենտինացի կոմպոզիտոր Ալբերտո Գինաստերայի «Էստանսիա», ապա Ա. Խաչատրյանի «Դիմակահանդես» եւ «Գայանե» բալետներից, ինչպես նաեւ՝ «Դաշնամուրի եւ նվագախմբի համար կոնցերտը»: Ներկա գտնվող մոտ 3000 հանդիսատեսների շարքում էին Արգենտինայի կառավարության եւ դիվանագիտական կորպուսի բազմաթիվ ներկայացուցիչներ:

Ելույթին անդրադարձել են երկրի առաջատար թերթերը, հեռուստատեսությունն ու ռադիոհաղորդումները: Համերգի նախորդ օրը՝ հոկտեմբերի 28-ին, ՀՀ դեսպանությունում կազմակերպվել էր ընդունելություն, որին ներկա գտնվեցին Արգենտինայի մշակույթի նախարար Տորկուատո Դի Տելլան եւ մշակույթի հայտնի գործիչներ:

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍՈՒՄ ՀՀ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջիկա օրերին եղանակը կտաքանա 3-5 աստիճանով

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի հիդրոօդերեւութաբանության եւ շրջակա միջավայրի մոնիտորինգի պետական ծառայության տվյալներով, նոյեմբերի 1-4-ը հանրապետությունում սպասվում է առանց տեղումների եղանակ, օդի ջերմաստիճանը կբարձրանա 3-5 աստիճանով:

Նշված օրերին օդի միջին ջերմաստիճանը Շիրակում կտատանվի գիշերը -2 +3, ցերեկը +10+15, Կոտայքում գիշերը -2 +3, ցերեկը +9 +14, Գեղարքունիքում գիշերը 0 -5, ցերեկը +7 +12, Լոռիում գիշերը 0+5, ցերեկը +12 +17, Տավուշում գիշերը +1 +6, ցերեկը +9 +14, Արագածոտնի բարձրադիր շրջաններում գիշերը -2 +3, ցերեկը +7 +12, ցածրադիր մասերում գիշերը +2 +7, ցերեկը +14 +19, Արարատյան դաշտում գիշերը +2 +7, ցերեկը +13 +18, Վայոց Ձորում գիշերը -2 + 6, ցերեկը +13 +18, Սյունիքի հովիտներում գիշերը +2+7, ցերեկը +14 +19 եւ նախալեռներում գիշերը 0 +5, ցերեկը +11+16 աստիճանի սահմաններում:

Այդ օրերին Արեգակի գումարային ակտիվությունը կլինի բարձր, ուլտրամանուշակագույն ճառագայթման ինտենսիվությունը՝ ցածր, գեոմագնիսական դաշտի վիճակը՝ խիստ անկայուն: Օդի հարաբերական խոնավությունը կտատանվի 55-68 տոկոսի սահմաններում:

Երեւանում նոյեմբերի 1-4-ը սպասվում է առանց տեղումների եղանակ, գիշերը 5-7, ցերեկը 17-19 աստիճան տաքություն: Ռադիոակտիվ ճառագայթման մակարդակը մայրաքաղաքում կլինի 15 միկրոռենտգեն/ժամ:

ԶԼՄ-ների օրենքը դեռեւս քննարկումների փուլում է

Նոյեմբերի երկրորդ կեսին Ազգային ժողովում սպասվում է զանգվածային լրատվության օրենքի երկրորդ ընթերցումը: ՀՀ տարածքում գործող բոլոր լրատվամիջոցներին եւ լրագրողական կազմակերպություններին ուղարկվել է օրինագծի քննարկվող տարբերակը եւ մինչեւ նոյեմբերի 10-ը ընդունվելու են նրանց դիտողություններն ու առաջարկությունները:

Երեկ ժուռնալիստի տանը կայացավ օրինագծի քննարկումը, որը կազմակերպել էին Երեւանի մամուլի ակումբը, Խոսքի ազատության պաշտպանության կոմիտեն, ժուռնալիստների միությունը եւ Ինտերնյուսը:

Առաջիկա երկու օրերին քննարկումները կշարունակվեն Գյումրիում եւ Վանաձորում: Քննարկվող տարբերակը, ինչպես նշեց ԵՄԱ նախագահ Բորիս Նավասարդյանը, ուղարկվել է Եվրոպայի խորհուրդ, միջազգային այլ կազմակերպություններ, որպեսզի նրանց կարծիքները հաշվի առնվեն օրենքի նախագծի երկրորդ ընթերցման ժամանակ: Ակնկալվում են նաեւ բոլոր լրագրողների եւ լրատվամիջոցների առաջարկությունները մեկ ամփոփ տարբերակով ներկայացնելու համար: ԵՄԱ փորձագետ Մեսրոպ Հարությունյանը համառոտ ներկայացրեց այն փոփոխությունները, որոնք ընդգրկվել են օրենքի նախագծում 1-ին եւ 2-րդ ընթերցումներում՝ իշխանությունների հետ համագործակցության շնորհիվ: Դեռ էլի փոփոխությունների հնարավորություններ կան, նշեց նա, որպեսզի օրենքը դառնա ավելի ազատական, չկաշկանդի ու չխոչընդոտի լրատվամիջոցների հետագա գործունեությունը: Նա հիմնականում անդրադարձավ իրենց նախաձեռնող խմբի պահանջով օրինագծում հստակ ձեւակերպված դրույթին, թե ինչ է զանգվածային լրատվամիջոցը:

ԵՄԱ-ն առաջարկում է երեք սկզբունքային հարցերի քննարկումներն անցկացնել բոլոր շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ: Դրանք հետեւյալներն են. հոդված 6՝ լրագրողի հավատարմագրում, հոդված 7՝ օտարերկրյա լրատվամիջոցների գործունեությունը ՀՀ-ում, հոդված 8՝ խոսքի ազատության չարաշահման անթույլատրելիություն: Իսկ հոդված 13-ը՝ ֆինանսավորման աղբյուրների թափանցիկությունը, գրեթե բոլոր ԶԼՄ-ների պահանջով տեղ է հանվի: Այս մասին պրն Հարությունյանը նշեց, որ այս պահին այդ դրույթը տեղին չէ, որովհետեւ դա կարող է մահակ դառնալ լրատվամիջոցներին զսպելու գործում:

Իմ հարցին, թե ԱԺ-ում կընդունվե՞ն օրինագծի հեղինակների եւ հանձնաժողովի կողմից առաջարկվող փոփոխությունները եւ ինչ հավանականությամբ, պրն Հարությունյանը նշեց, որ «իրենք խոստանում են, որ ոչ մի առաջարկություն չի անտեսվի»: Այս պահի դրությամբ արդեն իսկ առաջարկությունների մի մասն ընդունված է, եւ մի մասն էլ կամաց-կամաց կընդունվի, վստահեցրին նրանք:

Ինչ վերաբերում է ՄԱԱ-ի ներկայացրած օրինագծի տարբերակին, պրն Դավիթ Սանդուխչյանը որակեց այսպես. «Բավականին խոտոր տարբերակ է, հում փաստաթուղթ է, հակասություններ կան: Շատ անգամ շփոթվում է լրատվական միջոցը եւ լրատվական գործունեությունը, ու մի շարք այլ դրույթներ գրված են հին ոճով, հետխորհրդային իրավական դոկտրինան է այդ օրինագծում կիրառված եւ այլն...»:

Որպես քննարկման եզրակացություն հնչեց այն միտքը, թե այս օրինագծի նախագիծը թեեւ հռչակում է լրագրողների իրավունքները, սակայն չի ապահովում դրանք: Ինչ վերաբերում է լրատվամիջոցների ֆինանսական թափանցիկության հարցին, ամենայն հավանականությամբ Եվրախորհուրդը միանշանակ կպնդի, որ այդ հոդվածը մնա ու չհանվի:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ներքին կյանք

Տ. ՆԱՂԴԱԼՅԱՆԻ ՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Շուտով կպարզվի նաեւ վկաների ցուցակը

Ամբաստանյալները դատարանի դահլիճում բնավ էլ վատ չեն զգում

Երեկ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը շարունակեց Տիգրան Նաղդալյանի սպանության գործի քննությունը: Դատարան պետք է ներկայանար վկա ԱԺ պատգամավոր Արայիկ Գեւորգյանը: Սակայն վերջինս սուր թոքաբորբով հիվանդ լինելու պատճառաբանությամբ չէր ներկայացել:

Ցանկանում էին ընթերցել նրա նախաքննական ցուցմունքը, սակայն ամբաստանյալ Արմեն Սարգսյանի պաշտպան Ռոբերտ Գրիգորյանը նշեց, թե գործընթացը վերածվում է ընթերցանության: Ծավալվեց վիճաբանություն եւ դատավարության սկզբից բավականին անց դատավոր Սարո Արամյանն ի վերջո նկատեց, որ նիստից բացակայում են ամբաստանյալ Հովհաննես Հարությունյանի պաշտպան Հոկտեմբեր Քարամյանը: Նշելով, սակայն, որ Հովհաննես Հարությունյանը դեմ չէ առանց պաշտպանի նիստը շարունակելուն, դատարանն անցավ վկա Շողիկ Ալեքսանյանի՝ Արմեն Սարգսյանի կնոջ հարցաքննությանը:

Տկն Ալեքսանյանը նշեց, որ Ապերն ընդհանրապես հազվադեպ էր գալիս Արմեն Սարգսյանենց տուն: 10 տարվա ընթացքում Ապերը Սարգսյանենց տանն, ըստ տկն Շողիկի, թերեւս եղել է մի 15 անգամ: Վերջին անգամ երեւի նա այցելել է դեկտեմբերի 30-ին, երբ Արմեն Սարգսյանը տանն է եղել, զրուցել են: Շողիկ Ալեքսանյանը սուրճ է հյուրասիրել նրանց, զրույցին չի մասնակցել, թեեւ լսել է մի քանի բառ. Լիբանան, մաքսատուն:

Որոշ ժամանակ անց Արմեն Սարգսյանը տնից դուրս է եկել, 20 րոպե անց վերադարձել, որից մոտ 20 րոպե հետո էլ գնացել է Ապերը: Տան աստիճաններից իջնելիս Շողիկ Ալեքսանյանը լսել է, թե ինչպես է Ապերն Արմենին ասել. «Եղավ, Արմեն ջան, մի ամսից»: Դրանից հետո, ըստ Ալեքսանյանի, Ապերը եւս երկու անգամ եղել է Սարգսյանենց տանը:

Ինչ վերաբերում է գործի նյութերով հայտնի դեկտեմբերի 24-ին Արմեն Սարգսյանի բջջայինից Ապերենց տուն կատարված գիշերային հեռախոսազանգին, ապա այդ կապակցությամբ վկան նշեց, որ այդ օրն Արմեն Սարգսյանը խմած, ուշ գնացել է տուն, սեղանի վրա տեսել Ապերի աղջկա հարսանիքի նկարները եւ կնոջն ասել, թե՝ զանգիր, խոսեմ: Ըստ տկն Շողիկի, զանգահարել է ինքը, ինքն ու ամուսինը խոսել են Ապերի ու նրա կնոջ հետ:

Դեկտեմբերի 15-ին Արմեն Սարգսյանենց տուն Ապերի այցելության առնչությամբ վկան ժխտեց, որ Ապերը չի եկել եւ, ըստ իրեն, նաեւ չի զանգել: Ընդ որում, Ալեքսանյանը տեղեկություն չուներ ամուսնու ծախսած գումարներից, սակայն նշեց, որ Արմեն Սարգսյանն իր բջջայինը երբեք ոչ մեկին չի տվել: Այս առումով պարզաբանենք, որ, ըստ Ապերի ցուցմունքների, Ապերն Արմեն Սարգսյանի բջջայինով դեկտեմբերի 15-ին զանգահարել է իր բջջայինի վրա:

Ամբաստանյալի կինը դատարանում հայտնեց, որ դեկտեմբերի 24-ի գիշերային խոսակցության ժամանակ ինքը ներկա է եղել, բայց որեւէ գործնական խոսակցություն չի վարվել: Վկան, ի դեպ, նշեց նաեւ, որ նման խոսակցություններ Արմեն Սարգսյանը կնոջ ներկայությամբ չի վարել երբեք: Իսկ երբ Շողիկ Ալեքսանյանը խոսում էր իր ամուսնու բարոյական նկարագրից, նշեց, որ Արմեն Սարգսյանը մարդու այն տեսակն է, որ հիմա քիչ կա մեր շրջապատում:

Դատարան ներկայացած մյուս վկան Նուշիկ Հարությունյանն էր, Ֆելիքս Առուստամյանի համադասարանցին: Նա պատմեց, որ սպանությունից հետո՝ դեկտեմբերի 31-ի գիշերը Ֆելիքս Առուստամյանը եկել է իրենց տուն, միասին դիմավորել են Ամանորը, եւ այդ օրը որեւէ անհանգստություն Հարությունյանը չի նկատել: Դրանից մի քանի օր առաջ Առուստամյանը եղել է Հարությունյանի տանը եւ խնդրել ինչ-որ բան թաքցնել: «Դա ի՞նչ կարող էր լինել» հարցին մինչ վկան ինչ-որ բան կպատասխաներ, Ֆելիքս Առուստամյանը տեղից ձայնարկեց, թե ատոմային ռումբ էր:

Դա դեռ քիչ էր: Ամբաստանյալի, մեղմ ասած, անհոգությունը, իսկ ավելի ճիշտ լկտիությունն այն աստիճանի էր, որ երբ հարց տալու իրավունքն իրենն էր, վեր կացավ ու նախկին համադասարանցու որպիսությունը հարցրեց: Դատավոր Սարո Արամյանը, որի համբերությանը նման դեպքերում ուղղակի նախանձել կարելի է, ի վերջո սպառեց համբերության պաշարն ու Ֆելիքսին հեռացրեց դահլիճից, ավելացնելով. «Գիտես թատրո՞ն ես եկել, արա»:

Հայտարարված ընդմիջումից հետո դատավորը նշեց, որ Արայիկ Գրիգորյանը չի կարող ներկայանալ դատարան, ուստի հրապարակեցին նրա ցուցմունքները: Ըստ այդմ, Ավշարի գինու գործարանի բաժնետեր Արայիկ Գրիգորյանին մյուս մասի բաժնետեր Զավեն Սարգսյանի գործերը վարող որդին՝ Արմեն Սարգսյանն առաջարկել է գնել իրենց բաժնեմասը 400 հազար դոլարով: 300 հազար դոլարը Գրիգորյանը վճարել է մինչեւ 2003 թ. հունվարի մեկը, իսկ փետրվարի 28-ին վճարել է մնացածը:

Քանի որ մյուս վկաները, որ պետք է գային Ղարաբաղից, դատավորի տվյալներով, դեռ ճանապարհին էին, ուստի դատական նիստն ընդմիջվեց անորոշ ժամանակով:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կ. ԲԱՆԿԻ 110 ԵՎ 10-ԱՄՅԱԿ

100 դրամ անվանական արժեքով արծաթե հուշադրամ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը 2003 թ. նոյեմբերի 1-ից շրջանառության մեջ է դնում Հայաստանում Պետական բանկի հիմնադրման 110-ամյակին եւ ազգային դրամի թողարկման 10-ամյակին նվիրված 100 դրամ անվանական արժեքով արծաթե հուշադրամը:

Հուշադրամի դիմերեսի կենտրոնում պատկերված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի

շենքը, որից ներքեւ երկու տողով անվանական արժեքի մակագրությունն է՝ «100» եւ «ԴՐԱՄ»: Անվանական արժեքից ներքեւ թողարկման տարեթիվն է՝ «2003»: Շրջագծով եզրաշրթի մոտ վերեւում եւ ներքեւում մակագրված են համապատասխանաբար «Հայաստանի Հանրապետություն» եւ «Կենտրոնական բանկ»:

Հուշադրամի դարձերեսի աջ մասում պատկերված է զարդանախշ վարդիկի տեսքով, որից ձախ երեք տողով նշված են տարեթվեր համապատասխանաբար՝ «1893», «1993» եւ «2003»: Շրջագծով եզրաշրթի մոտ վերեւում հայերեն, իսկ ներքեւում անգլերեն մակագրված են համապատասխանաբար՝ «Հայաստանի պետական բանկ» եւ «Armenian state bank»: Զարդանախշից աջ եզրաշրթի մոտ շրջագծով զետեղված է մետաղի եւ հարգի կրճատ մակագրությունը՝ «Ag 925»:

Հուշադրամը շրջագծով երկու կողմից ունի ուռուցիկ եզրաշուրթ:

Ուրվագծերի ձեւավորման հեղինակն է Հայաստանի նկարիչների միության անդամ Կարապետ Աբրահամյանը: Հուշադրամը դրվագվել է Սանկտ Պետերբուրգի (Ռուսաստանի Դաշնություն) դրամահատարանում:

Հուշադրամի բնութագիրը.

Անվանական արժեքը	100 դրամ
Մետաղը եւ հարգը	925 արծաթ
Մաքուր արծաթի քաշը	31,1 գ (1 տրոյան ունցիա)
Տրամագիծը	39,0 մմ
Հաստությունը	3,1 մմ
Դրամաշուրթը	ատամնավոր
Որակը	պրուֆ
Տպաքանակը	300 հատ

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Դեկտեմբերին Երեւանում կկայանա «Ամանորյա ցուցահանդես-տոնավաճառ»

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Դեկտեմբերի 15-22-ը ՀՀ Առեւտրաարդյունաբերական պալատի (ԱԱՊ) նախաձեռնությամբ Երեւանում կկազմակերպվի «Ամանորյա ցուցահանդես-տոնավաճառ»: Ինչպես հայտնեցին ԱԱՊ-ում, ցուցահանդես-տոնավաճառում իրենց արտադրանքը կներկայացնեն սննդի, թեթեւ արդյունաբերության, խմիչքների արտադրության, կոսմետիկ եւ հիգիենայի միջոցների արտադրության ոլորտների հայաստանյան եւ արտասահմանյան ձեռնարկություններ: Մասնակից ձեռնարկությունների ցանկը կճշտվի առաջիկայում:

Նոր համակարգչային դասարան

Երեկ Զ. Կիրակոսյանի անվան թիվ 20 դպրոցում ԱԺ պատգամավոր Խաչատուր Սուքիասյանի նախաձեռնությամբ բացվեց համակարգչային դասարան: Դա պատգամավորի ընտրատարածքում գտնվող 6-րդ դպրոցն էր, որտեղ «Սուքիասյան» բարեգործական հիմնադրամի միջոցներով համակարգչային դասարան է բացվել: Հիշյալ 6 դպրոցներում մոտ 4000 բնակիչներ համակարգչային ուսուցում են ստացել: Ինչպես լրագրողներին ասաց պատգամավորը, ապագայում եւս կիրականացվեն նմանատիպ ծրագրեր: Մասնավորապես կբացվեն լինգաֆոնային դասարաններ, որոնք կնպաստեն լեզուների ուսուցմանը:

Ա. Գեղամյանը Ռ. Քոչարյանին եւ Ս. Սարգսյանին՝ «Ձեր գավառական խաղերը թարգեք, երկիր ղեկավարեք»

Համագումարի պատվիրակների ելույթներն ու տրամադրությունը նույն ոգին ու էությունն ունեին՝ կիսահաղթած-կիսապարտված կուսակցության տրամադրությունը, որը ճզմվել է խարդավանքների ու ընտրակեղծիքների ծանր մահակներից, բայց իրեն նաեւ հաղթած է համարում, որովհետեւ այդ իրավիճակում կարողացավ 9 հոգանոց ներկայացուցչություն ունենալ Ազգային ժողովում: ԱՄ-ականներն իրենց մխիթարությունը գտնում են գաղափարական կուռ դիրքորոշման, կուսակցության շարքերի ամրության մեջ: Համագումարի ողջ ընթացքում դահլիճում ասես սավառնում էր թշնամի, «թոզ փչող» իշխանությունների ուրվականը, որոնցից պետք է շուտափույթ ազատվել: Կուսակցության առաջնորդի երկարաշունչ ելույթը ոչ հեռավոր ժամանակների Գեղամյանի հանգույն վերլուծություն էր երեւի ունկնդիրների ունկն ու հիշողությունը թարմ պահելու նպատակով: Գեղամյանը ներկայացրեց քաղաքական վերին էշելոնում ընթացող խմորումները, այն սցենարները, ըստ որոնց «Քոչարյան-Սարգսյան տանդեմն ամեն կերպ ցանկանում է, որ կամ Սերժ Սարգսյանը դառնա նախագահ, կամ որեւէ դրածո, կամ էլ իշխանությունը վերադարձնեն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին»: Այդ սցենարին դիմադարձ կանգնել է «Ազգային միաբանությունը»: Երկրի գլխավոր դեմքերի պերճախոս քննադատությունը Ա. Գեղամյանը համեմեց նաեւ պատմական մեջբերումով՝ հիշեցնելով Պետրոնիուսի հայտնի նամակը կայսր Ներոնին: Դատապարտելով վերջինիս՝ մորն ու քրոջը սպանելու, Հռոմն այրելու, մտերիմներին գժտեցնելու համար, Պետրոնիուսը պատրաստ է ամենը ներել ամենազորին, բայց նրա անտաղանդ երգերը լսել՝ իր ուժերից վեր է: Այդպես էլ ԱՄ ղեկավարը կուշտ է Ռ. Քոչարյանից ու Ս. Սարգսյանից եւ դիմում է նրանց այս խոսքերով՝ ձեր գավառական խաղերը թարգեք, երկիր ղեկավարեք: Ա. Գեղամյանի այս եւ այս կարգի մյուս եզրափակումները պսակվում էին բուռն ծափահարություններով: Կուսակցության ղեկավարը նաեւ պատմեց, որ շատ բան է արել միջազգային հանրությանն իրազեկելու, թե ինչ է կատարվում Հայաստանում: Եվրոպայի անվտանգության եւ համագործակցության կազմակերպության խորհրդարանական վեհաժողովի ամբիոնից հնչել է այն միտքը, որ եւ ԵԱՀԿ-ն, եւ տարածաշրջանում հեղինակություն վայելող երկրներն «ասես ձեռն-ձեռնի էին տվել եւ շահագրգռված էին, որ ՀՀ-ում ձեւավորվի ոչ լեգիտիմ իշխանություն, որովհետեւ ոչ լեգիտիմ իշխանությունների վրա ներազդելը հեշտ է»: Մեծ տերությունները մատների արանքով հետեւեցին նաեւ Ադրբեջանի նախագահական ընտրություններին: Գեղամյանի համոզմամբ, պատճառը մեկն է՝ 2 տարի առաջ Փարիզում եւ Քի Վեսթում արդեն իսկ Ռոբերտ Քոչարյանի ու Հեյդար Ալիեւի միջեւ Արցախի հարցի վերաբերյալ ոչ հայանպաստ պայմանավորվածություն է եղել: Բայց քանի որ առջեւում 2 երկրներում էլ նախագահական ընտրություններ էին, եւ Ալիեւը, եւ Քոչարյանը խնդրել էին համանախագահող երկրներին անմիջապես չներկայացնել Արցախի վերաբերյալ առաջարկներն իրենց երկրների ժողովուրդներին: «Հիմա վերահաս վտանգ է սպառնում բոլորիս՝ այդ ազգադավ որոշումը դրվելու է բանակցային սեղանին»: Ազգային միաբանության նախագահը կանխատեսումներ արեց, թե առաջիկայում ի՞նչ քաղաքական կուրս ու ռազմավարություն են որդեգրելու իշխանությունները սեփական երկրի ու ժողովրդի հանդեպ:

Խուսանավելու եւ Արցախի խնդրի լուծումը կրկին երկարաձգելու համար նախ ԱԺ-ում քաղաքական ուժերը հանդես կգան հայանպաստ հայտարարությամբ, որպեսզի Քոչարյանը բանակցային առաջիկա գործընթացների ժամանակ հնարավորություն ունենա արդարանալու, թե ժողովրդի հետ, իրեն սատարող կուսակցություններն էլ անընդունելի են համարում Արցախի վերաբերյալ առաջարկները: Երկրորդ քայլը կլինի երկրի վիճակի ապակայունացման փորձերը, որը եւս մեծ տերությունների առաջ արդարանալու խաղաթուղթ կլինի՝ թե սպասեք երկրի վիճակը կայունացնենք, հետո անցնենք Ղարաբաղին:

«Ազգային միաբանության» նախագահն անդրադարձավ նաեւ երկրի տնտեսական վիճակին: Նրա համոզմամբ, աճի վերաբերյալ ցուցանիշները կեղծիք են, իշխում է ստվերային տնտեսությունը, հարկային եկամուտները համախառն ներքին արդյունքի ընդամենը 12 տոկոսն են կազմում, «իսկ կաշառակերների քավորը Սերժ Սարգսյանն ու Ռոբերտ Քոչարյանն են»:

Համագումարի ամբիոնից հնչած դաժան դատափետումները տիրող իշխանությունների հանդեպ, եւ հընթացս «Նեզավիսիմայա գազետայում» նույն ոգով տպագրված հոդվածը երեւի թե պետք է դիտարկել իբրեւ քաղաքական նոր մթնոլորտում ԱՄ-ի եւ նրա ղեկավարի մարտաշունչ ռազմավարության վերակենդանացման փորձ: Պահն ավելի քան հարմար է դրա համար: Ընդդիմությունը գոնե առայժմ կիսամարած վիճակում է եւ միայն խորհրդարանում անօգուտ կռիվ է տալիս հողմաղացների դեմ, մարել է հավատը նաեւ նախագահի նախկին թեկնածու Ստեփան Դեմիրճյանի հանդեպ: Խորհրդարանական ու նախագահական ընտրարշավում ԱՄ-ի վարկանիշը բումի էր հասել: Երեւի թե նորից պետք է սկսել... Նույն կետից ու նույն ոգով:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Տարաբնույթ

Ծխախոտի արտադրության առաջատարներից «Ֆիլիփ Մորիս» ընկերության մասին մեր պատկերացումները հիմնականում սահմանափակվում են «Մարլբորոյի երկրի» կովբոյների կամ L&M-ի՝ «աշխարհի բուրմունքին միանալու» գովազդներով: Համենայն դեպս, մինչ ընկերության եւ Ռուսաստանում նրա խոշորագույն Սանկտ Պետերբուրգի «Ֆիլիփ Մորիս Իժորա» ձեռնարկության գործունեությանը ծանոթանալը մեր պատկերացումներն այդպիսին էին:

«Ֆիլիփ Մորիս ինտերնեյշնլ» ընկերության հայաստանյան ներկայացուցչությունը Հայաստանի 5 տարանքանեանը գնում են ամերիկացիները եւ հիմնադրում ներկայումս հայտնի ընկերությունը: Սկզբնական շրջանում «Մարլբորո» սիգարետները կանանց համար էին նախատեսված: 1954 թ.-ից սկսեցին արտադրվել նոր «Մարլբորո» սիգարետներ տղամարդկանց համար, ինչից հետո սպառումը կտրուկ վերելք ապրեց: Եթե 1954-ին արտադրվել էր 18 մլն, ապա 1955-ին՝ շուրջ 6 մլրդ հատիկ սիգարետ:

Սակայն, լինելով ծխախոտի խոշորագույն արտադրողն աշխարհում, «Ֆիլիփ Մորիսը» բազմաթիվ ծրագրեր եւ քարոզչական բնույթի միջոցառումներ է իրականացնում՝

«Ֆիլիփ Մորիսն» արգելում է առեւտրային կազմակերպություններին՝ անչափահասներին իր սիգարետների վաճառքը: Գովազդներ են ցուցադրվում (ներկայումս ցուցադրվում են նաեւ հայկական մի քանի հեռուստաալիքներով), որտեղ գովաբանվում են չծխող պատանիները: Զանազան, այդ թվում ուռուցքային հիվանդությունների վտանգի մասին ավելի խոշոր տառերով է գրվում ծխախոտատուփերի վրա:

Ծխախոտի ծուխը պարունակում է ավելի քան 4000 տարբեր քիմիական միացություններ, որոնց մեծ մասը քաղցկեղածին է եւ թունավոր: Ընդ որում, նիկոտինի կամ խեմիայն մեզ համար: Ճիշտ է, ընկերության ներկայացուցիչները հայտնեցին, որ «Ֆիլիփ Մորիսն» աշխատում է ավելի նվազ վնասակար ծխախոտների ստեղծման ուղղությամբ, բայց դա առայժմ ապագայի խնդիր է: Հետեւաբար, ծխելու վնասակար ազդեցությունից խուսափելու լավագույն ելքը չծխելն է:

Սանկտ Պետերբուրգի գործարանը կառուցվել եւ սկսել է գործել 2000 թ.-ից: Արտադրանքը սպառվում է ԱՊՀ երկրներում: «Ֆիլիփ Մորիս Իժորայից», օրինակ, Հայաստան է ներմուծվում «Պառլամենտ» ծխախոտը, իսկ մյուս տեսակները՝ ԱՊՀ տարածքում գործող երկու այլ՝ «Ֆի-

Նվազ վնասակար ծխախոտներ չկան

Նշում են... «Ֆիլիփ Մորիսի» ներկայացուցիչները

լրագրողներիս համար ճանաչողական այց էր կազմակերպել Սանկտ Պետերբուրգ՝ ներառելով 1-օրյա կանգառ Ավստրիայի մայրաքաղաք Վիեննայում: Երկու նախկին կայսրությունների ներկա եւ նախկին մայրաքաղաքներից ստացած տպավորությունները թողնելով այլ հրապարակման համար, անդրադառնանք ծխախոտի արտադրության այս ընկերության գործունեության որոշակի դրվագների, որոնք հետաքրքրական կարող են լինել ինչպես ծխողների, այնպես էլ չծխողների համար:

Աշխարհում ծխողների թիվը 1 մլրդ է: Նրանք օրական սպառում են 15 մլրդ, իսկ տարեկան՝ 5,5 տրիլիոն հատիկ ծխախոտ: Համաշխարհային շուկայի 31 տոկոսը Չինաստանի բաժինն է, որտեղ գոյություն ունի պետական մենաշնորհ եւ որեւէ օտարերկրյա ընկերություն չի գործում: Շուկայի 14 տոկոսը զբաղեցնում են «Ֆիլիփ Մորիսի» ծխախոտները՝ առաջ անցնելով ծխախոտի արտադրության մյուս խոշորագույն ընկերությունների՝ BAT-ի եւ «Գալահերի» ծխախոտների իրացման ծավալներից: Բնականաբար, այս ընկերության առավել հանրաճանաչ ապրանքանիշը «Մարլբորոն» է, որը պատմական ծագում ունի: 1885 թ. Լոնդոնի այդ անվանումը կրող փողոցում գործարկվեց ծխախոտի ձեռնարկությունը եւ թողարկվեց համանուն ծխախոտը: Իսկ մինչ այդ, 1847 թ. Ֆիլիփ Մորիսն իր ծխախոտի խանութն էր բացել Լոնդոնի Բոնդ փողոցում: 1922 թ. «Ֆիլիփ Մորիս»

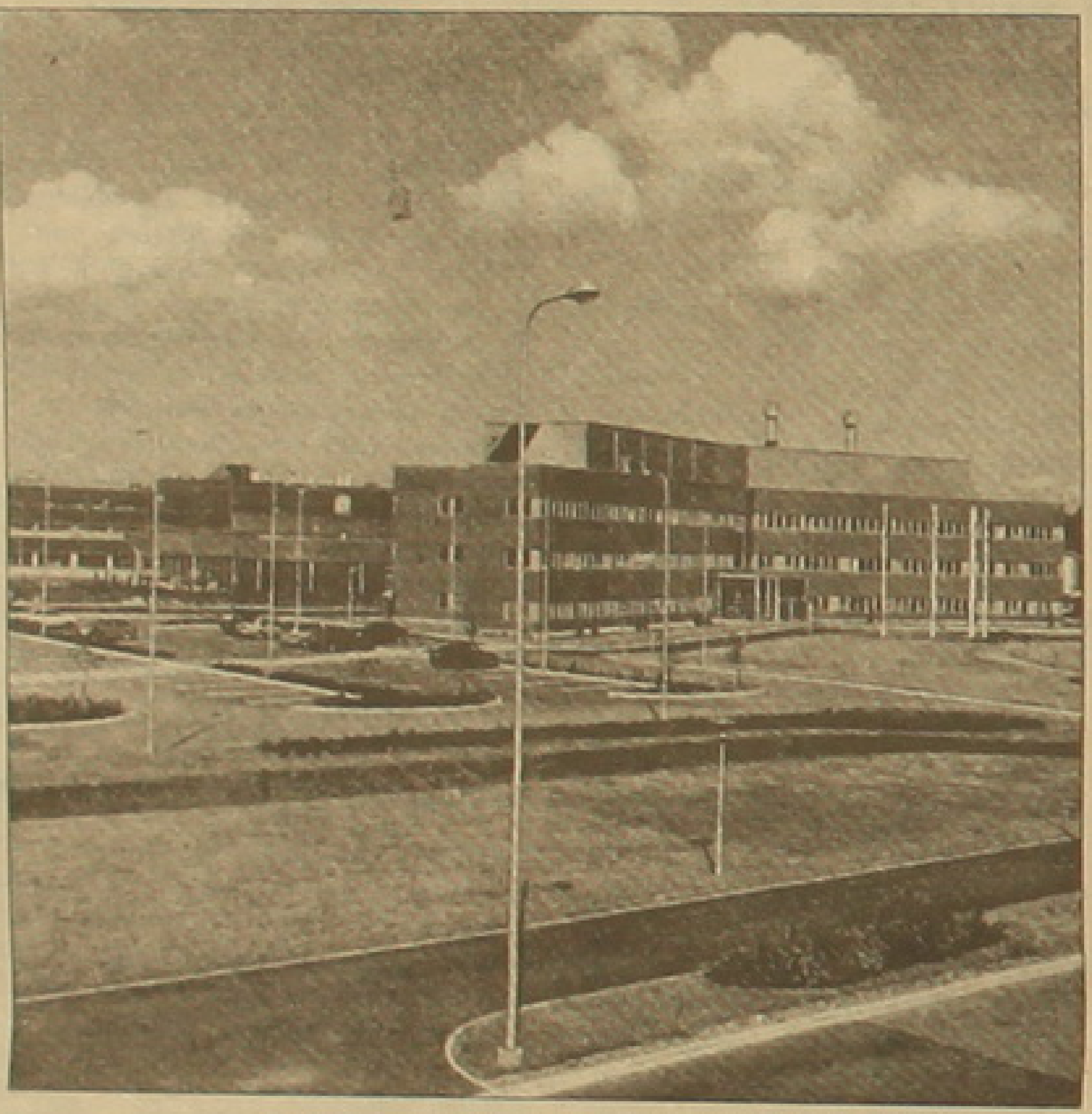

«Ֆիլիփ Մորիս Իժորայի» գործարանը Սանկտ Պետերբուրգում:

ուղղված ծխելու վնասների պարզաբանմանը: Նախ եւ առաջ ընկերությունը, ինչպես նշեց «Ֆիլիփ Մորիս Իժորայի» ներկայացուցիչ Մարինա Բալաբանովան, հանդես է գալիս մինչեւ 18 տարեկան անձանց ծխելու դեմ: «Ծխելը չափահաս մարդու ընտրությունը պետք է լինի», սա է ընկերության դիրքորոշումը:

ժի ցածր պարունակությունը, սիգարետների վրա «ultra light», «light», «mild» նշումներն ամենեւին էլ չեն նշանակում, որ դրանք նվազ վնասակար են առողջության համար: Այդ ցուցանիշներն ու նշումներն ընդամենը ցույց են տալիս սիգարետների համն ու բաղադրությունը: Մեր ստացած այս տեղեկությունը թերեւս նորություն էր ոչ

լիփ Մորիս-Կուբան» եւ «Ֆիլիփ Մորիս-Խարկով» գործարաններից: «Հնարավո՞ր է արդյոք ընկերության այլ գործարանի կառուցում ԱՊՀ որեւէ այլ երկրում, այդ թվում նաեւ Հայաստանում», մեր հարցին Սանկտ Պետերբուրգի գործարանի տնօրեն Պետեր Կառլան բացասական պատասխանեց: Ըստ նրա, ԱՊՀ-ի համար հավելյալ պահանջարկ չկա: Իսկ Հայաստանում, Պետեր Կառլայի հավաստիացմամբ, ընկերության բիզնեսը լավ է ընթանում:

Ընկերության արտադրության ծխախոտների գների էական տարբերությունները ձեռնարկության տնօրենը մեծ մասամբ պայմանավորեց այս կամ այն երկրի հարկային քաղաքականությամբ՝ միաժամանակ նշելով, որ իրենք եւս դիտարկում են կոնկրետ շուկան եւ համապատասխան գնային քաղաքականություն վարում:

«Ֆիլիփ Մորիսի» համար մեկ այլ խնդիր են իր արտադրատեսակների կեղծումները: Դրա դեմ պայքարելու համար ընկերության ծխախոտների սպառման 160 երկրներում ընկերությունը համագործակցում է հարկային մարմինների հետ:

Ամփոփելով մեր տեղեկությունները «Ֆիլիփ Մորիսի» մասին, այնուամենայնիվ, վերջում հանգում ենք նույն եզրակացության, որն ամենաողջամիտն է յուրաքանչյուր պարագայում: Պարզապես հարկ է հետագայում էլ խուսափել ծխելուց, եթե չէք ծխում, կամ թողնել, եթե ծխում էք:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Համաշխարհային հանրությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում աղետների կանխարգելմանը

Օրերս Բոննում ավարտվեց Աղետների վաղ ազդարարման միջազգային 2-րդ համաժողովը, որը նախաձեռնել եւ իրականացրել էր Գերմանիայի կառավարությունը: Համաժողովին առաջին անգամ մասնակցեցին բոլոր մայրցամաքներից հրավիրված, ինչպես աղետների կանխարգելման բնագավառի առաջատար փորձագետներ, այնպես էլ իրենց երկրներում այդ խնդրի համար պատասխանատու քաղաքական գործիչներ: Ինչպես տեղեկացանք երկրի ֆիզիկայի եւ սեյսմոլոգիայի հայկական միությունից, միջազգային այդ գիտաքաղաքական ֆորումին մասնակցելու համար Հայաստանից հրավիրված էր աղետների կանխարգելման բնագավառում ՄԱԿ-Ասիական կայքի մրցանակի դափնեկիր, պրոֆեսոր Սերգեյ Բալասանյանը: Բոննի համաժողովում պրոֆեսոր Բալասանյանը հանդիպել է Գերմանիայի, Ճապոնիայի կառավարությունների, ՄԱԿ-ի, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ներկայացուցիչների հետ, իսկ նրա ելույթները՝ աղետների վտանգի նվազեցման քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական եւ գիտական գործոնների վերաբերյալ քննարկումներում, ընդունվել են հատուկ ուշադրությամբ:

Սեյսմիկ ռիսկի նվազեցման ուղղությամբ 1991-2002 թթ. Հայաստանի փորձը ՄԱԿ-ն առաջարկել է բոլոր զարգացող երկրներում կիրառել: Իսկ Սպիտակի ավերիչ երկրաշարժից հետո ստեղծված սեյսմիկ պաշտպանության հայկական համակարգի ռազմավարական տարրերն այսօր ընդգրկվում են աղետների վտանգի նվազեցման գործընթացի մեջ այնպիսի երկրներում, ինչպիսիք են Ճապոնիան եւ Չինաստանը: Այդ կապակցությամբ հատուկ ուշադրության է արժանի, նշեց պրն Բալասանյանը, համաժողովում հնչած քաղաքական հանգուցային հայտարարություններից մեկը: Դա Գերմանիայի արտաքին գործերի նախարար Յոշկա Ֆիշերի հայտարարությունն էր: Նա առաջարկեց աղետները կանխարգել: Դրա համար անհրաժեշտ են կառավարման նոր կառույցներ: Պրն Բալասանյանը կարեւորեց ամենահայտնի պետական գործիչներից մեկի նման հայտարարությունը հատկապես, քանի որ ամբողջությամբ համապատասխանում է աղետների հիմնախնդրի ընկալման ժամանակակից մակարդակին, եւ միջազգային քաղաքական ամբիոնից հնչում է այն գաղափարը, որն առաջին անգամ որդեգրվել է 1991 թ. Հայաստանում եւ դրվել սեյսմիկ պաշտպանության ծրագրի ու ստեղծված համակարգի հիմքում:

Համաժողովի ընթացքում մեկ այլ կարեւոր հայտարարություն է արել ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի պաշտոնական ներկայացուցիչը, որ աղետների վտանգի նվազեցման ոլորտում բոլոր նվաճումները պետք է լինեն կայուն՝ անկախ կառավարությունների կազմի փոփոխություններից, քանի որ բոլոր այդ նվաճումները ձեռք են բերվել նաեւ միջազգային կազմակերպությունների ջանքերով... Պրն Բալասանյանը ցավով նշեց, որ «2002 թ. կառուցվածքային փոփոխություններից հետո, սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի միջազգային բարձր հեղինակությունը կտրուկ անկում է ապրել: Արդյունքում Հայաստանի համար մեկը մյուսի հետեւից փակվում են պոտենցիալ ներդնողների դռները: Նրանց ուշադրությունը տեղափոխվում է դեպի Վրաստան, Ադրբեջան, Իրան, Թուրքիա եւ Միջին Ասիայի պետություններ, քանի որ, ըստ միջազգային ծրագրերի ղեկավարների, այնտեղ պետական կառույցներում կան մասնագետ-առաջնորդներ, որոնց հետ հնարավոր է քննարկել զարգացման ծրագրեր նաեւ ներդրումների տեսանկյունից»:

Պրն Բալասանյանն իր գլխավորած 24 պետություններ միավորող Ասիական սեյսմոլոգիական հանձնաժողովի խոշոր նախագծերի միջոցով օգտագործում է բոլոր հնարավորությունները՝ ներդրումների ներգրավումը Հայաստանում իրականացնելու, երկրին օգնելու նպատակով:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԻՄ ԵՐԵՎԱՆ»

Տոնից հետո....

Երեւանը նշեց իր ծննդյան օրը: Դպրոցներում էլ, որքան գիտեմ, նախօրոք աշակերտներին մրցութային շարադրություններ են հանձնարարել «Իմ Երեւան», «Երեւանն իմ տունն է» ու նման արդեն «անգիր արված» վերնագրերով: Ուսուցիչներն էլ, համոզված եմ, թեման բացատրելիս հորդորել են գրել մեր փառավոր ծագման ու փառավոր անցյալի մասին: Թե ինչքան ենք մենք հին ու ինչքան լավը, հետաքրքիր ու նախանձելի՝ մանավանդ օտարների համար: Աշակերտներն էլ, «ուղղությունից» չշեղվելու համար, կամ ներկայացրել են Երեւանի ստեղծման հանրագիտարանային պատմությունը, կամ էլ փորձել են իրենց խղճով ու անգույն բառապաշարով «համոզել», թե ինչքան է իրենց քաղաքը իրենցը, եւ ինչպես են սիրում, պահպանում... Բայց օտարների համար մենք այլեւս նախանձելի չենք, ու սիրելի չենք՝ նույնիսկ ինքներս մեզ համար: Դրանում համոզվելու համար ընդամենը պետք է մասնակցել տոնին՝ տոնի վերջնամասում եւ տեսնել, ասենք, աշնանային գույներով մեզ միշտ զարմացնող-հուզող զբոսայգու վիճակը: Զբոսաշրջիկները գուցե (եթե հյուրեր ենք ունեցել) իբրեւ հյուր՝ չեն տեսել տոնի «հետքերը»: Ամեն քայլափոխի արեւածաղկի սերմեր, նույնիսկ հարիսայի կույտեր, կոնֆետների թղթեր, թղթեր ամեն տեսակի, ամեն ինչ, ինչ հնարավոր է հայտնաբերել մեր քաղաքային աղբավայրում: Եվ չնայած այնտեղ՝ արդեն ավելի քիչ մարդկանցով օղակված բեմի վրա, դեռ շարունակում են երգել ժամանակակից հայկական էստրադայի «աստղերը», մտահոգությունդ միայն մեկն է՝ զգույշ քայլել, որ հանկարծ չսայթաքես... Հետո մի պահ կտրվում ես տհաճ հոգսից ու նայում, թե ինչպիսի երախտագետ-սիրահարված աչքերով են նայում մասնակիցները երգող աստղերին եւ աստղիկներին ինքնագրեր վերցնում նրանցից, նրանց հետ լուսանկարվում... Հետո շուռ ես գալիս եւ տեսնում, որ ինքնագիր վերցնող երկրպագուն ինքնամոռաց արեւածաղիկ է չրթում...

... Օտարները՝ իբրեւ հյուր, փառք Աստծո, հեռու են նաեւ մեր տան («Իմ Երեւանի»)՝ միայն շաբաթօրյակից շաբաթօրյակ մաքրվող որոշ բակ ու փողոցների անհաղթահարելի աղբակույտերից, դրանցում գոյության երաշխիք փնտրող շներից կամ, ասենք, ոչ հեռավոր անցյալի խավար ու ցուրտ Երեւանից ժառանգություն մնացած որոշ անլույս, երբեմն էլ անվերելակ շքամուտքերից: «Սասունցի Դավթի» արձանը «նշանավորության տակ» առածներն էլ, հույս ունեմ՝ չեն տեսել (նկատի ունեմ՝ տոնի օրը) երկաթգծի կայարանում գործող շուկայի՝ ո՛չ զբոսաշրջության համար նախատեսված թափթփվածությունը. այստեղ՝ վաճառասեղաններին, ուղիղ երթուղային ավտոբուսների եւ տաքսիների դիմաց ծխի ու մրի բույր արձակող հաց են վաճառում... Ու այս խառնաշփոթի մեջ մեկ էլ հանկարծ երաժշտություն ես լսում՝ բարձր, ականջ ծակող, ուղեղ հատող ձայնով: Ու հոգնում ես՝ հոգեւոր պահանջմունքներդ այսպիսով «ծավալուն-խորը» ձեւով բավարարելուց, մանավանդ որ սրանից զատ հնարավորություն ես ստանում քիչ այն կողմ էլ մարդկային խիղճդ ենթարկել փորձության, երբ հանդիպում ես... մուրացկաններին, որ կամ միայնակ մնացած տատիկ-պապիկներ են, կամ թափառող անտուն, «լուսավորության» լեզվով ասած՝ դժվար դաստիարակվող երեխաներ...

... Ասել է թե սա ենք՝ մենք տոնից հետո էլ, տոնից առաջ էլ: Դրա համար էլ մեզ միշտ ուղեկցում է եւ ուղեկցելու է հիշողությունը անցած տոնի: Ու նաեւ երազել է տալիս, որ ամեն օր տոն լինի, ու լինի իրականամբողջական, առանց աղբահետքերի: Թող նույնիսկ տոն էլ չլինի, բայց մարդիկ լավ տրամադրություն ունենան եւ ժամանակ ու սիրտ ունենան՝ ինկապես հպարտանալու իրենց քաղաքով, գնահատելու, պահպանելու իրենց ունեցածը:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԵՐՈՒՅԱՆ

Միջազգային

«Հեղձուցիչ արեւի ճառագայթները խփում էին մեր մեջքին, մինչ մենք արդեն ավելի քան 10 ժամ անընդհատ աշխատում էինք: Ջրի դատարը (մոտ 4 լ), որ բերել էինք, արդեն վերջացել էր, եւ մենք հազիվ էինք դիմանում մեզ, որպեսզի չընկնեինք հալյուցինացիայի մեջ: «Բոսը» գոռաց մեզ վրա, որ կանգ չառնենք եւ շարունակենք մեր աշխատանքը»: Սա բնավ էլ 1800-ականներին պլանտացիաներում աշխատող ստրուկների կյանքից վերցված միջադեպ չէ, այլ ներածական է 2003 թ. վեցի, երբ նկատեցի, որ արտագաղթողների անօգնական վիճակից օգտվելով հարուստ գործատերերն ինչպես են շահագործում նրանց՝ օրական չափից ավելի երկար աշխատեցնելով, ստիպելով կատարել ամենածանր աշխատանքները եւ վճարելով ամենացածր աշխատավարձերը: Այդ մարդիկ հարստացել են իրենց աշխատավորների քրտինքի հաշվին:

Աշխատավայրերիցս մեկը մարմարե եւ գրանիտե քարեր կտրելու արհեստանոց էր՝ մութ եւ փոշոտ մի վայր, որտեղ մոտ տասը հոգի էինք: Նրանք տեր էին, ստանում էինք միեւնույն աշխատավարձը՝ օրական 40 դոլար: Շատ անգամ տուն էի վերադառնում այնքան հոգնած, տանջված, որ ուտել անգամ չէի ցանկանում: Էլ չեմ խոսում ընկերների հետ հանդիպելու անհրաժեշտության, զվարճանալու եւ այլնի մասին: Բողոքելու դեպքում ստանում էի ավելի ծանր աշխատանք, օրինակ, դասարկել հսկայական, բեռնեբերան աղբարկղերը, որոնք շատ հաճախ վարակի բույն էին: Ո՛չ մեր առողջությունը, ո՛չ էլ մարդու տարրական իրավունքները հաշվի չէին առնվում:

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

«Մի՞թե ստրկությունը չի վերացել վաղուց»

Հայաստանցի «ստրուկներ» Լոս Անջելեսում

Լոս Անջելեսում համերկրացի հայի մոտ աշխատող երիտասարդ **Արմեն Կարապետյանի՝ «Ազգի»** խմբագրությանն ուղղված նամակից, որտեղ նա մեր ուշադրությանն է հանձնում Հայաստանից արտագաղթողներին շահագործելու հայ գործատերերի մոլուցքը: Ստորեւ թարգմանաբար նրա նամակի կարեւորագույն հատվածները:

«Չէի գրի, եթե առանձին դեպք լիներ ինձ հետ կատարվածը: Բայց գնացեք Գլենդեյլ եւ Հյուսիսային Հոլիվուդ ու տեսեք, թե քանի ժամ են աշխատում Հայաստանից արտագաղթողները եւ ինչքան քիչ փող են ստանում դրա դիմաց: Նրանք՝ այդ արտագաղթողներն էլ ունեն իրենց ընտանիքները, որոնց պետք է պահեն, բայց դա, իհարկե, չի մտահոգում «բոսերին», որոնք ցանկանում են էլ ավելի հարստանալ՝ ոչ մի բանի առաջ կանգ չառնելով:

Պայծառ ապագայի անուրջներով Ամերիկա գաղթելով հույսեր էի փայփայում, որ կալիֆոռնիաբնակ հայրենակիցներս կօգնեն ինձ շուտով ոտքի կանգնելու: Համոզված էի, որ հայերն իրար ձեռք են մեկնում դժվարությունները հաղթահարելու համար: Ամբողջովին հուսախաբ-

ցից 5-ը ներսում էին աշխատում, 5-ը դրսում, տներում կամ տարբեր օբյեկտներում: Տեղում աշխատողներից մեկը կտրում էր քարերը, մյուսը՝ հարթեցնում եզրերը եւ այլն: Ես այդ ծանր քարերը մեքենայի մեջ պետք է բարձեի, որ շինարարական հրապարակ տանեին: Երկու հոգի էինք: Պետք է որոշ տարածություն ոտքով քայլեինք՝ ծանր քարերը մեր ուսերին, աստիճաններով բարձրացնեինք, իջեցնեինք եւ այլն: Տաժանակիր աշխատանք էր: Մեր խնդրանքներին, որ ուրիշ բանվորներ էլ օգնեն մեզ, բոսը չարձագանքեց: Չեռնտու չէր. ինչո՞ւ ավելորդ փող ծախսեր:

Մեր աշխատանքային ժամերը նրան ավելի քիչ էին մտահոգում: Նա մեզ վճարում էր «օրական» եւ պահանջում էր, որ աշխատենք այդ բառի լիարժեք, իսկական իմաստով՝ 18 ժամ, երբեմն մինչեւ գիշերվա 11-ը կամ նույնիսկ կեսգիշերն անց, ընդամենը 15 րոպե ընդմիջումով: Երբ տեսնում էր, որ հանգստանում ենք, գոռում էր մեզ վրա: Օրենքով նախատեսված է, անշուշտ, հավելյալ ժամեր աշխատեցնելը, սակայն ոչ ավելի, քան 4 ժամ եւ այն էլ աշխատավարձի մեկուկես չափի վճարումով: Իսկ մենք ինչքան էլ աշխա-

Չդիմացա, փոխեցի աշխատանքս: Այս անգամ ֆիմաֆրման գործ էր: Դաժան 24-ժամյա աշխատանք էր պահանջվում ամեն օր, առանց հանգստյան օրերի: Գործատիրոջ կինը երբեք հանգիստ տոնով չէր խոսում մեզ հետ: Նա գոռում էր. «Երկու ամիս եք կմտածենք ամսվա ընթացքում մեկ կիրակի հանգիստ տալու մասին»:

Այսպես աշխատելու պայմաններում ես ոչ հնարավորություն ունեմ սովորելու քոլեջում, ոչ էլ թեկուզ ինտերնետի միջոցով ինքնազարգացմամբ զբաղվելու: Այդպիսի հնարավորություններ կան, բայց ժամանակ չկա: Ոչ էլ առողջություն: 21-րդ դարում մենք դարձել ենք ստրուկներ: Եվ կրկնում եմ՝ ես միակը չեմ: Բոլորս էլ՝ ինձ նմանները, կորցրել ենք մեր ազգային արժանապատվությունը, այն ամենը, ինչով մեզ սնուցել ու մեծացրել են: Կապիտալիստական աշխարհին բնորոշ ագահությունը կլանել է մարդկանց, եւ նրանք ոչ մի կարեկցանք չեն զգում իրենց հայրենակիցների հանդեպ: Գրում է Արմեն Կարապետյանը եւ ավարտում իր հոդվածը «մի՞թե ստրկությունը չէր վերացել վաղուց» հարցով:

35-40 երկրներ միջուկային զենք ստեղծելու հնարավորություն ունեն

Ատոմային էներգիայի գործակալության (ՄԱԳԱՏԷ) ղեկավար Մոհամմեդ էլ Բարադեյը նման հայտարարություն է արել Փարիզի «Մոնդ» թերթում երեկ հրապարակված հարցազրույցում: Նա անհրաժեշտ է համարում միջուկային զենքը չտարածելու վերաբերյալ 1970 թ. ստորագրած միջազգային պայմանագրի վերանայումը եւ խստացումը:

«Ներկայումս միջուկային զենքը հետաքրքրում է ոչ միայն առանձին պետություններին, այլեւ ահաբեկչական կազմակերպություններին», ասել է էլ Բարադեյը: Նրա խոսքերով, 35-40 երկրներ արդեն ունեն նման զենք ստեղծելու հնարավորություն: Ինչ վերաբերում է միջուկային զենքը չտարածելու պայմանագրին, այն «իր ներկա տեսքով չի խոչընդոտում, որ պետությունը հարստացված ուրան արտադրի կամ նույնիսկ ձեռք բերի միջուկային նյութեր, որոնք կարող են օգտագործվել ռազմական նպատակներով»:

Էլ Բարադեյի կարծիքով, եթե հիշյալ 35-40 երկրներից որեւէ մեկը որոշի դուրս գալ միջուկային զենքը չտարածելու պայմանագրից, ապա կկարողանա «հաշված ամիսների ընթացքում միջուկային զենք ստեղծել»: Այս կապակցությամբ նա ընդգծել է, որ արդեն իսկ աղետի վտանգ է ծագել ԿԺԴՀ միջուկային ծրագրի պատճառով:

«Հարկավոր է համաձայնության հասնել միջուկային օբյեկտների կառուցման վերահսկողության բազմաստիճան համակարգի ստեղծման շուրջը», հաղորդել է էլ Բարադեյը, անհրաժեշտ համարելով նաեւ անվտանգության նոր համակարգի ստեղծումը, որը պետք է փորձի բացահայտել միջազգային ընկերակցության համար սպառնալիք ծնող պատճառները:

2003 թ. 9 ամսում 344 ծովահենային հարձակում է արձանագրվել

Միջազգային ծովային կազմակերպության տվյալներով, ծովահենների հարձակումներից տուժած եւ սպանված նավաստիների թիվը 2003 թ. էապես աճել է նախորդ տարվա համեմատությամբ: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ ընթացիկ տարվա հունվարից մինչեւ սեպտեմբեր աշխարհի ծովերում նավերի վրա կատարված ծովահենային հարձակումների թիվը հասել է 344-ի, ինչը 27 տոկոսով գերազանցում է անցյալ տարվա 9 ամիսների համապատասխան ցուցանիշը: Բացի դրանից, կազմակերպության ամբողջ պատմության ընթացքում սա առաջին դեպքն է, երբ մեկ տարվա առաջին 9 ամիսներին հարձակումների թիվն անցնում է 300-ի սահմանագիծը:

Նավարկության համար առավել վտանգավոր են համարվում Ինդոնեզիայի ներքին ջրերը (87 հարձակում) եւ Բանգլադեշը (37): Ծովահենային հարձակումների հետեւանքով 2003 թ. 9 ամսում սպանվել են 20 նավաստիներ, 61-ը վիրավորվել են, 221 այլ անձինք պատանդ են վերցվել:

Միջազգային ծովային կազմակերպության ղեկավարությունն անչափ մտահոգված է բռնությունների նման կտրուկ աճից, մանավանդ եթե նկատի ունենանք, որ հարձակում ձեռնարկած ծովահենների ձերբակալման եւ դատապարտման դեպքեր փաստորեն չեն արձանագրվել:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Կրեմլում Վոլոշինին փոխարինել է Դմիտրի Մեդվեդեւը

Ռուսաստանի նախագահի վարչակազմի նոր ղեկավարի պաշտոնում Ալեքսանդր Վոլոշինին փոխարինել է Դմիտրի Մեդվեդեւը: Այսպիսով իրականություն դարձան մեկնաբանների այն կանխատեսումները, թե Վոլոշինին փոխարինելու է նախագահ Վլադիմիր Պուտինի պետերբուրգյան թիմակիցներից մեկը: «Նյուզռու» էլեկտրոնային հրատարակության տվյալներով, նախագահը Վոլոշինի

հրաժարականի դիմումը ստորագրել է դեռ չորեքշաբթի օրը, բայց այդ մասին տեղեկություն չի տարածվել մինչեւ պաշտոնում նոր թեկնածուի հաստատումը:

Մեդվեդեւը ամենաերիտասարդ աշխատակիցն է Վլադիմիր Պուտինի «պետերբուրգյան» թիմում, բայց նրան ծանոթ է վաղուց՝ արդեն 12 տարուց ավելի: Դմիտրի Անատոլեւիչ Մեդվեդեւը ծնվել է 1965 թ. Լենինգրադում: Պուտինի մերձավորներից շատերի պես ավարտել է Լենինգրադի պետհամալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը: Ավարտելուց հետո ընդունվել է ասպիրանտուրա եւ 1990 թ. թեկնածուական դիսերտացիա պաշտպանել մասնավոր իրավունքի գծով: 1990 թ. աշխատանքի է անցել Լենինգրադի քաղխորհրդում: 1990-1999 թթ. Մեդվեդեւը նույն քաղաքի պետհամալսարանի ամբիոնի ընթերակա էր, ապա՝ դոցենտ:

Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի պաշտոնում Վոլոշինին փոխարինելուց առաջ եղել է նրա տեղակալը: 2000 թ. ղեկավարել է Վլադիմիր Պուտինի նախընտրական շտաբը:

Ըստ Դմիտրի Ռոգոզինի՝ Վրաստանում նախապատրաստվում է զանգվածային կեղծարարություն

ՄՈՍԿՎԱ, 30 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Պետդումայի միջազգային գործերի կոմիտեի ղեկավար Դմիտրի Ռոգոզինը հայտարարել է նոյեմբերի 2-ին Վրաստանում նախատեսված խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքների կեղծման հնարավորության մասին: «Նախապատրաստվում է ընտրությունների զանգվածային կեղծարարություն»,- «Ինտերֆաքսին» հինգշաբթի հայտարարել է Ռոգոզինը՝ վկայակոչելով տեղեկություններ, որ ստացվել են այժմ Վրաստանում գտնվող ականատեսներից եւ դիտորդներից: Ընտրացուցակները չեն ճշտվում, դրանցում ներառված են քաղաքացիներ, ովքեր փոխել են բնակության վայրը, քվեարկությունը կազմակերպվում է այնպես, որ միեւնույն մարդը կարող է դրան մասնակցել տարբեր ընտրատեղամասերում, նշել է պատգամավորը: Կոմիտեի ղեկավարը պարզաբանել է, որ այսօր հանրապետությունում փաստորեն պայմաններ են ստեղծված, որոնք թույլ կտան կեղծել խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքները: Ըստ որում Ռոգոզինը չի բացառել, որ այդպիսի պայմանների առկայությունը շահավետ է նախ եւ առաջ գործող իշխանությանը:

«Իրաքցի պարտիզաններին ղեկավարում է Սադդամ Հուսեյնը»

Ամերիկյան հատուկ ծառայությունների ներկայացուցիչները հայտարարել են, որ Իրաքում պարտիզանական շարժումը ղեկավարում եւ ամերիկացի զինծառայողների դեմ ուղղված ահաբեկչությունները կազմակերպում է անձամբ Սադդամ Հուսեյնը: «Նյու Յորք թայմսին» տված հարցազրույցում ԱՄՆ վարչակազմի որոշ պաշտոնյաներ ենթադրել են, թե Իրաքի նախկին նախագահը թաքնվում է Տիկրիտ քաղաքի շրջանում, որտեղ, հետախուզական տվյալների համաձայն, ներկայումս ահաբեկչական նոր ցանց է ստեղծվում: Միաժամանակ հաղորդվում է, որ հինգշաբթի օրը Տիկրիտում անցկացված որոնումների ընթացքում Հուսեյնի հետքերը չեն հայտնաբերվել:

ԱՄՆ իշխանությունները նաեւ կարծում են, թե Հուսեյնը վերջերս հանդիպել է իր մերձավորագույն օգնական Իզզաթ Իբրահիմ ալ Դուրիի հետ, որը նրա վարչակազմի երկրորդ դեմքն է եղել: Ավելի վաղ **«Ազգը»** տեղեկացրել էր, որ ալ Դուրին անմիջականորեն մասնակցել է Իրաքում անգլո-ամերիկյան ուժերի դեմ վերջերս իրականացված մի շարք ահաբեկչությունների կազմակերպմանը:

Ջուլիո Անդրեոտին այլեւս չի մեղադրվում սպանության մեջ

Իտալիայի գերագույն դատարանը հինգշաբթի օրը նախկին վարչապետ Ջուլիո Անդրեոտիին անպարտ է ճանաչել իտալացի լրագրող Մինո Պիկորելլիի սպանության գործում: Ռոյթեր գործակալությունը հիշեցնում է, որ անցյալ տարվա նոյեմբերին 84-ամյա Անդրեոտիին մեղադրանք էր ներկայացվել, թե նա 1979 թ. իտալական մաֆիային պատվիրել է սպանել սկանդալային հրապարակումներով հայտնի լրագրող Մինո Պեկորելլիին: Վերջինս այն ժամանակ մերկացնող նյութեր էր նախապատրաստում վարչապետ Անդրեոտիի գործունեության վերաբերյալ: Ըստ մեղադրանքի Անդրեոտիին սպառնում էր 24 տարվա բանտարկություն:

Մեղադրանքը հիմնված էր տվյալ գործով իբրեւ վկա հանդես եկող մաֆիականներից մեկի ցուցմունքների վրա: Պերուջա քաղաքի դատարանը երկու անգամ քննել է գործը, կայացնելով մեղադրական վճիռ: Ի վերջո Անդրեոտիի փաստաբանները կարողացան հասնել այն բանին, որ գործը հանձնվի գերագույն դատարան:

Երդվյալ ատենակալները անհիմն ճանաչեցին յոթ անգամ վարչապետ ընտրված Անդրեոտիի նկատմամբ կայացված մեղադրական դատավճիռը:

Պ. Ռ.

Տասը տարի առաջ Ֆեդերիկո Ֆելլինիի երկրային ուղին հասավ իր վերջնագծին: Նրա անունը դեռ կենդանության օրոք եզերված էր լեգենդի լուսապսակով: Այն ժամանակ արդեն այդ լուսապսակի տակ դժվար էր տեսնել իրական մարդուն: Բելգիական հեռուստատեսությունը, հարցափորձելով Ֆելլինիի մտերիմներին, բարեկամներին ու գործընկերներին, փորձել է նրանց կարծիքների եւ հաճախ հակասական դատողությունների հիման վրա ուրվագծել մաեստրոյի դիմանկարը:

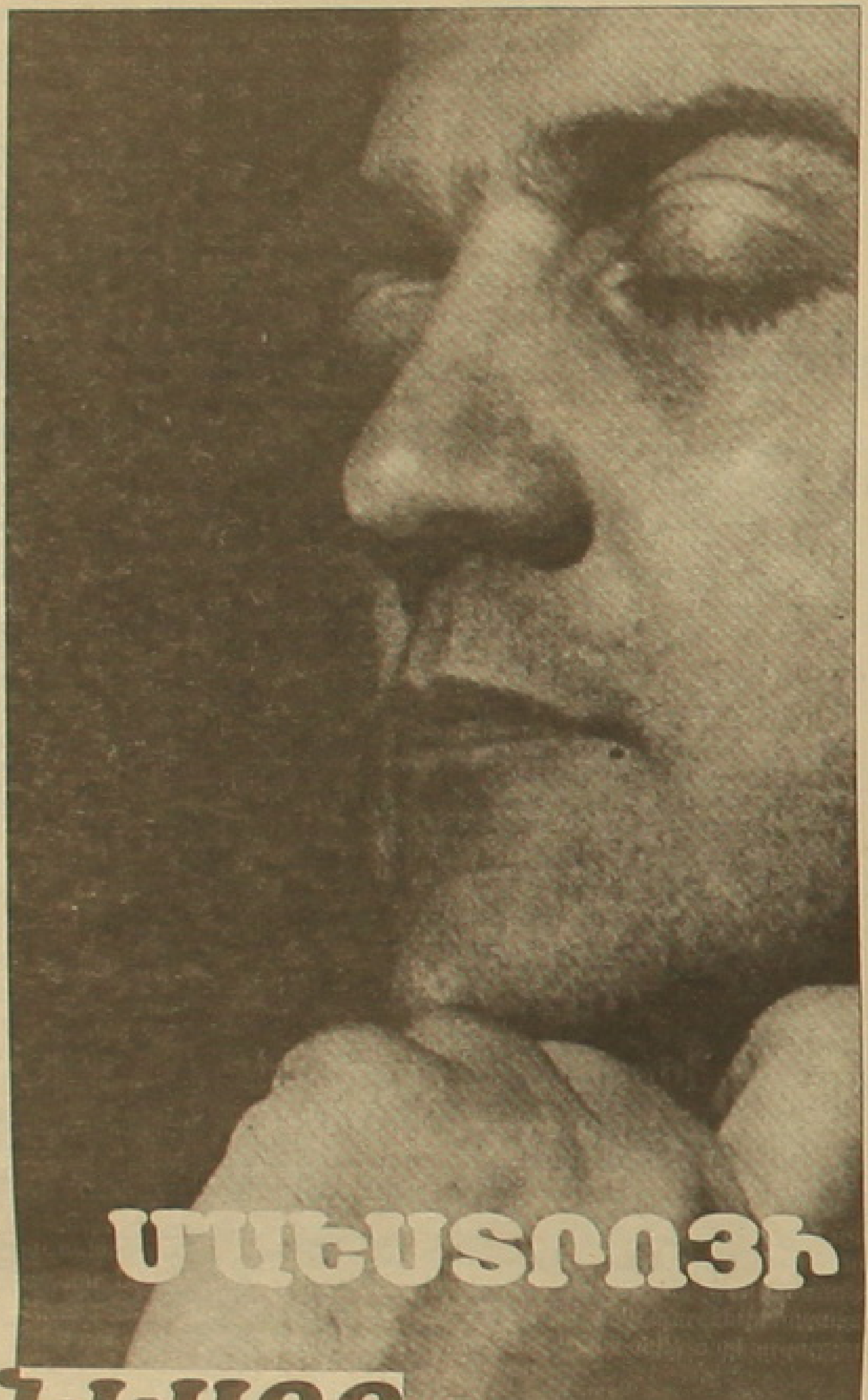

ՄԱԵՍՏՐՈՅԻ ԴԻՄԱՆԿԱՐԸ

Ո՞վ է Ֆելլինին:

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ՄԱԶԻՆԱ - Ամուսին:

ՏՈՒԼԻՈ ՊԻՆԵԼԼԻ - Բանաստեղծ գործնական մարդու նախադրյալներով:

ԷՆՆԻՈ ՖԼԱՅԱՆՈ - Չեմ սիրում դատել բարեկամներիս մասին: Նա իմ մանկության լավ ընկերն է, սովորել ենք նույն դպրոցում:

ԱԼԲԵՐՏՈ ՍՈՐԴԻ - Ֆելլինին ինձ համար ներքին է՝ քաղցր կյանքով շրջապատված:

ԼՈՐԵՆՑՈ ՊԵԳՈՐԱՐՈ - Բարի գյուղական քահանա: Նա լսում է, հասկանում, խորհուրդներ տալիս: Նրա մեծ արժանիքն այն է, որ հետաքրքրվում է իր մերձավորով: Նրան հավասարապես հետաքրքրում են ինչպես բանվորները, այնպես էլ նշանավոր դեմքերը, որոնց վիճակվում է հանդիպել կյանքում: Կարելի է ասել, որ նրա գլխավոր զենքը համեստությունն է եւ ըմբռնումը:

ՆԻՆՈ ՌՈՏԱ - Եթե ես նրան չհանդիպեի, կարող եմ ասել, որ կյանքն ինձ շատ ավելի անհետաքրքիր ու անբովանդակալից կթվար:

ՕԹԵԼԼՈ ՄԱՐՏԵԼԼԻ - Երեւակայությամբ լի մարդ: Լավ մարդ:

ՄԱՐՉԵԼՈ ՄԱՍՏՐՈՅԱՆՆԻ - Ֆելլինին նման է այն տղային, որի հետ դպրոցում նստել ես նույն նստարանին:

ՊԻԵՌՈ ԳԵՐԱՐԴԻ - Ժամանակակից Կալիոստրոն: Աստղագուշակ, փոքր-ինչ շառլատան, փոքր-ինչ կասկածելի անձ: Բայց շատ խելոք, շատ համակրելի: Արտասովոր:

ԼԵՈՊՈԼԴՈ ՏՐԻԵՍՏԵ - Նա սիրեն է: Այդտեղից էլ՝ նրա խորհրդավորությունը, գրավչանքը, ինչպես նաեւ վտանգավորությունը:

ՊԵՊՊԻՆՈ ԴԵ ՖԻԼԻՊՊՈ - Եթե հումորը, երգիծանքը, ծաղրանկարը որոշակիանային մի մարդու կերպարում, ես կտեսնեի Ֆելլինիին:

Նրա ամենամեծ արժանի՞քը:

ՕԹԵԼԼՈ ՄԱՐՏԵԼԼԻ - Բարեկամությունը: Չգիտեմ... Արտակցությունը աշխատանքի մեջ:

ԱԼԲԵՐՏՈ ՍՈՐԴԻ - Երեւակայությունը:

ՄԻՔԵԼԱՆՋԵԼՈ ԱՆՏՈՆԻՈՆԻ - Ֆելլինի՞ն: Իմ կարծիքով, նրա ամենամեծ արժանիքը իրականության փոխակերպումն է միայն իրեն հատուկ եղանակով:

ԷՆՆԻՈ ՖԼԱՅԱՆՈ - Եսասիրության բացակայությունը:

ԲՐՈՒՆՈ ԶԵԴԵՐՆԱ - Արտակարգ մարդկային հատկանիշը համակրանքն է, որ նա տածում է մարդկանց հանդեպ: Ինչպես նաեւ դուր գալու ցանկությունը, որ այնպես հուզում է նրան հանդիպողներին:

ԱԼԲԵՐՏՈ ՄՈՐԱՎԻԱ - Նա հիանալի պատմող է:

ՏՈՒԼԼԻՈ ՊԻՆԵԼԼԻ - Կարծում եմ նրա մարդկային ջերմությունը:

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ՄԱԶԻՆԱ - Ֆելլինի լինելը...

ԼԵՈՊՈԼԴՈ ՏՐԻԵՍՏԵ - Ֆելլինիի ծիրքը մեկնաբանումն է:

ԼՈՐԵՆՑՈ ՊԵԳՈՐԱՐՈ - Ֆելլինիի մեծ արժանիքը այն է, որ նա իր կերպարները կերտում է հազվագյուտ անկեղծությամբ ու մարդկայնությամբ:

ՊԻԵՌՈ ԳԵՐԱՐԴԻ - Ծուլությունը: (Ծիծաղ):

Նրա ամենամեծ թերությու՞նը:

ԼԵՈՊՈԼԴՈ ՏՐԻԵՍՏԵ - Նա զոհ կլինի, եթե հիշատակեմ այս թերությունը: Ֆելլինին իսկապես հղարտանում է, երբ հաջողվում է մեկնումեկին խաբել ինչ-որ մանր բանում:

ԼՈՐԵՆՑՈ ՊԵԳՈՐԱՐՈ - Եթե կուզեք, հակումն էֆեկտների հանդեպ: Նա իր ֆիլմերում շողոքորթում է հանդիսատեսին:

ՊԻԵՌՈ ԳԵՐԱՐԴԻ - Կեղծությունը: (Ծիծաղ):

ԱԼԲԵՐՏՈ ՍՈՐԴԻ - Բարությունը, որ Ֆելլինին դնում է իր ֆիլմերում: Որովհետեւ նա... չար է:

ՄԻՔԵԼԱՆՋԵԼՈ ԱՆՏՈՆԻՈՆԻ - Ես կասեմ նույնը, ինչ որ ասացի արժանիքի մասին. իրականության փոխակերպումը: Դրանում նա չափի զգացում չունի եւ այլածեւում է իրականությունը:

ԷՆՆԻՈ ՖԼԱՅԱՆՈ - Իմ կարծիքով՝ քնքշանքը:

ԱԼԲԵՐՏՈ ՄՈՐԱՎԻԱ - Ըստ էության, գաղափարախոսությունը: Թեեւ ընդունում եմ, որ դա գոյության իրավունք ունի:

ՏՈՒԼԼԻՈ ՊԻՆԵԼԼԻ - Նրա սեթեւեթանքը:

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ՄԱԶԻՆԱ - Ֆելլինի լինելը:

«ՀԱՅԵՐԸ ԵՎ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ԿԻՆՈՆ»

ՎԻԼՅԱՄ ՍԱՐՈՅԱՆԻ ԿԻՆՈՈԴԻՍԱԿԱՆԸ

Միքի Ռունին (ձախից) «Եվ կյանքը շարունակվում է» ֆիլմում

Վիլյամ Սարոյանի ծննդյան 95-ամյակը առիթ է անդրադառնալու նաեւ մեծ գրողի եւ կինոյի առնչումներին, որոնք նրա կյանքի ու ստեղծագործության սակավածանոթ էջերից են: Սարոյանը տարբեր առիթներով խոստովանել է իր հափշտակությունը կինոյով դեռեւս պատանության տարիներից, նշել, որ էկրանը միշտ էլ ոգեշնչման մեծ աղբյուր է եղել իր համար: Կինոյի թեման քանիցս արտացոլվել է Սարոյանի գեղարվեստական երկերում, խոհափիլիսոփայական արձակում եւ հուշագրության մեջ. «Սիրելի Գրետա Գարբո»-ն նրա լավագույն պատմվածքներից է, հայերեն չթարգմանված ընտիր գործերից մեկի՝ «Ռոք Վահրամ» վեպի հայ հերոսը հոլիվուդյան աստղ է, Չապլինի մասին սարոյանական դատողությունները յուրովի են բացահայտում մեծ կատակերգուի կերպարն ու արվեստը եւ այլն, եւ այլն:

Ավելին, Սարոյանը ժամանակին ի մոտո շփվել է Հոլիվուդի հետ, սցենարներ գրել «Քոլամբիա», «Փարամաունթ», «Մետրո Գոլդուին Մայեր» կինոընկերությունների պատվերով, «Օսկարի» է արժանացել եւ նույնիսկ ֆիլմ նկարահանել որպես ռեժիսոր:

Ներկայացնում ենք Սարոյանին վերաբերող հատվածը ամերիկահայ Տիգրան Գույումջյանի «Հայերը եւ ամերիկյան կինոն» հոդվածից, որը լույս է տեսել 1993-ին Փարիզում, «Ժորժ Պոմպիդու» կենտրոնի հրատարակած «Հայկական կինո» ֆրանսերեն ժողովածուի մեջ: Առաջիկայում կներկայացնենք նաեւ նույն հեղինակի հոդվածը Սարոյանի նկարահանած միակ ֆիլմի՝ «Լավ գործի» մասին:

Հայազգի ամերիկյան գրող Վիլյամ Սարոյանը հիացած էր Ռուբեն Մամուլյանով եւ բարեկամացավ նրա հետ 1936 թվականին, պա եւ 1942-ին Հոլիվուդում աշխատելիս: Հենց 1942-ին էր, որ Սարոյանը, արտասովոր հանգամանքներում, մի ֆիլմ նկարահանեց «Մետրո Գոլդուին Մայեր» կինոստուդիայում:

1941-ի դեկտեմբերին Լուիս Բ. Մայերը նրան Բրոդվեյից հրավիրեց Հոլիվուդ՝ սցենար գրելու, որն ի զորու լիներ խանդավառել ամերիկյան հասարակության հայրենասիրական ոգին՝ այն պատերազմի պարտադրանքով, որին Միացյալ Նահանգները նոր էր մասնակից դարձել: Այսպես ստեղծվեց «Եվ կյանքը շարունակվում է» սցենարը («Մարդկային կատակերգություն», 1943), որը հետագայում պիտի դառնար գրողի անդրանիկ վեպը: Սարոյանը ցանկանում էր ղեկավարել նկարահանումները, որպեսզի ֆիլմի հետ չկատարվի այն, ինչ կատարվել էր իր պիեսների հետ, որոնք բեմադրել էին նրա խորունկ մտահղացումներն ընկալելու անկարող կարծեցյալ արհեստավարժները: Երբ Լուիս Մայերը նրան հարցրեց, թե երբեւէ ֆիլմ նկարե՞լ է, Սարոյանը պատասխանեց. «Ոչ, բայց ինձ երեք օր ժամանակ տվեք, եւ ես ծեզ պրոֆեսիոնալ մակարդակի ֆիլմ կբերեմ»: Մայերը համաձայնեց՝ նրա դժգոհությունից խուսափելու համար, եւ երեք օր անց Սարոյանը վերադարձավ իր «Խեղճերը» պատմվածքի հիման վրա նկարահանած «Լավ գործ» կարճամետրաժով, որը 1942-ին «Մետրո Գոլդուին Մայերը» ցուցադրեց: Սակայն Սարոյանին թույլ չտվեցին «Կյանքը շարունակվում է» ֆիլմն իրականացնել, որի գլխավոր դերակատարը Միքի Ռունին էր, իսկ ռեժիսորը դարձավ Քլարենս Բրաունը: Կինոնկարն իսկույն եւեթ հաջողության արժանացավ: Իսկ զայրացած գրողը հեռացավ «Մետրո Գոլդուին Մայեր»-ից եւ փորձեց 800 հազար դոլարով ետ գնել սցենարը (Մայերը նրա աշխատանքի դիմաց 600 հազար դոլար էր վճարել): Վրդովված Սարոյանը սցենարը վերածեց վեպի, որը հրատարակվեց մինչ ֆիլմը էկրան կբարձրանար: Նա Մայերի դեմ գրեց նաեւ «Հեռացիր, ծերուկ» վերնագրով մի կծու պիես, որը 1943-ին բեմադրվեց Բրոդվեյում: Հենց նույն տարի էլ Սարոյանին «Օսկար» շնորհվեց «Եվ կյանքը շարունակվում է» ֆիլմի լավագույն սցենարի համար:

1948-ին Ջեյմս Քեգնին եւ նրա եղբայրը թողարկեցին Հ. Ս. Փոթերի նկարահանած լայնամետրաժ ֆիլմը՝ ըստ «Քո կյանքի ժամերը» պատերգության, որը 1939-ին Փուլիցերի մրցանակ էր բերել Սարոյանին:

Այս երեք ֆիլմերից բացի, կան եւս երեքը՝ Սարոյանի պատմվածքների հիման վրա ստեղծված կարճ ժապավեններ: «Վարսավիրը, որի քեռու գլուխը կծել-պոկել էր վարժեցրած վագրը» (1983) եւ «Ամենացուրտ ձմեռը 1854 թվականից ի վեր» (1987) ֆիլմերը նկարահանել է Վալերի Մելքոնյանը «Հայֆիլմ» կինոստուդիայում, ընդ որում վերջին ժապավենը՝ անգլերեն երկխոսություններով: Երրորդ կինոնկարը՝ «Մաղադանոսի բանջարանոցը» (1993), նոր է ավարտել Սարոյանի եղբորորդին՝ Հենք Սարոյանը:

Գոյություն ունեն նաեւ շուրջ տասնհինգ հեռուստաֆիլմեր՝ ըստ Սարոյանի այլեւայլ պիեսների եւ պատմվածքների, ընդսմին դրանցից վեցն իրականացվել են հենց հեղինակի ղեկավարությամբ, 1953-ին, Ալիսթեր Քուքի «Օմնիբուս» նշանավոր հեռուստածրագրի համար:

Իսկ ֆրեզնոցի լուսանկարիչ Փոլ Կալինյանը երկու ֆիլմ է նկարահանել Սարոյանի մասին՝ «Վիլյամ Սարոյան. նախաբան» (1982), որը հին լուսանկարների մոնտաժ է՝ Սարոյանի մեկնաբանությամբ, եւ «Վիլյամ Սարոյան. մարդը, գրողը» (1991):

ԱՐԺԵ ԴԻՏԵԼ

3 նոյեմբերի, 24.00
Պրոմեթեւս
7 նոյեմբերի, 00.05
Հայ TV

■ **«Տիկնիկներ»★★★**: Ռեժիսոր Տակեշի Կիտանո: Դերերում. Միհո Կաննո, Հիդետոշի Նիշիծիմա, Տացույա Միհաշի: Ճապոնիա, 2002:

Մելամաղձոտ սիրային պատմությունների հավաքածու, որի հերոսները նման են ճապոնական թուրակու ավանդական թատրոնի տիկնիկներին:

4 նոյեմբերի 22.00 Հ1

■ **«Հերոսը»★★**: Ռեժիսոր Չժան Իմոու: Դերերում. Ջեթ Լի, Մեգի Ճուն, Թոնի Լյուն: Չինաստան-Հոնկոնգ, 2002:

Արտասովոր նկարագեղությամբ օժտված վիպասք, որի դեպքերը ծավալվում են չինական հնադարում:

6 նոյեմբերի, 22.00 Հ1

■ **«Կարմիր անապատ»★★★**: Ռեժիսոր Միքելանջելո Անտոնիոնի: Դերերում. Մոնիկա Վիտտի, Ռիչարդ Հարիս: Իտալիա - Ֆրանսիա, 1964:

Հոգու ճգնաժամի դասական դրամա, որին շնորհվել է Վենետիկի փառատոնի գլխավոր մրցանակը:

6 նոյեմբերի, 00.40 Երեւան

■ **«Դոգվիլ»★★★**: Ռեժիսոր Լարս ֆոն Թրիեր: Դերերում. Նիկոլ Քիդման, Փոլ Բեթանի, Ստելան Սկարսգարդ, Լորեն Բեքոլ, Բեն Գազարա, Ջեյմս Քաան: Դանիա - Շվեդիա - Ֆրանսիա - Նորվեգիա - Նիդեռլանդներ - Ֆինլանդիա - Գերմանիա - Իտալիա, 2003:

Փորձարարական ոճով ստեղծված փիլիսոփայական առակ, այս տարվա մեծ կինոիրադարձություններից մեկը:

6 նոյեմբերի, 01.50 Հ1

■ **«Վերքեր»★★★**: Ռեժիսոր Սրջան Դրագոեւիչ: Դերերում. Դուշան Պեկիչ, Միլան Մարիչ, Բրանկա Կատիչ, Միկի Մանոյլովիչ: Սերբիա - Խորվաթիա, 1998:

Տրագիֆարս աղճատված պատանեկան հոգիների մասին:

7 նոյեմբերի, 00.50 Երեւան

■ **«Քարտուղարուհին»★**: Ռեժիսոր Սթիվն Շեյնբերգ: Դերերում. Մեգի Գիլենհաալ, Ջեյմս Սփեյդեր: ԱՄՆ, 2002:

Անսովոր ռոմանտիկ կատակերգություն, որտեղ պաթոլոգիան հանգում է իսկական սիրո:

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Սամվել Պետրոսյան. «Պատանիները գերազանցեցին սպասելիքները»

Ինչպես արդեն տեղեկացրել էինք, ֆուտբոլի Հայաստանի պատանեկան հավաքականը (մինչեւ 17 տարեկաններ) գերազանց հանդես եկավ Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարում: Բուլղարիայի խաղադաշտերում անցկացված ընտրական 7-րդ խմբի հանդիպումներում մեր ֆուտբոլիստները գրավեցին առաջին տեղը: Գլխավոր մարզիչ Խորեն Հովհաննիսյանին ու նրա օգնական Սամվել Պետրոսյանին հաջողվել է ստեղծել մարտունակ ֆուտբոլային կոլեկտիվ: Բուլղարիայում կայացած մրցաշարի եւ հավաքականի հետագա ծրագրերի մասին է ստորեւ ներկայացվող հարցազրույցը հավաքականի մարզիչ Սամվել Պետրոսյանի հետ:

- Նախ շնորհավորում եմ ձեզ հավաքականի փայլուն ելույթների առթիվ: Կխնդրեի պատմել Բուլղարիայում մեր պատանիների անցկացրած հանդիպումների մասին:

- Շնորհակալություն շնորհավորանքի համար: Իրոք որ մեր պատանի ֆուտբոլիստները գերազանց հանդես եկան ընտրական մրցաշարում: Կարծում եմ, Հոլանդիայի, Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի, Բուլղարիայի հավաքականներին ներկայացնելու հարկ չկա: Իրոք որ ուժեղ մրցակիցներ էին բաժին հասել մեզ: Առաջին հանդիպումը սերբերի հետ շատ համառ բնույթ կրեց: Մենք ցավալի պարտություն կրեցինք գոլ բաց թողնելով խաղի վերջին վայրկյաններին: Իսկ կարող էինք հաղթել: Մինչ այդ, խորքից ստանալով լավ փոխանցում, Էդգար Մանուչարյանը շրջանցեց պաշտպանին եւ մեն-մենակ դուրս եկավ մրցակցի դարպասապահի դիմաց, սակայն ի զարմանս մեզ մրցավարն արձանագրեց «խաղից դուրս» վիճակ:

- Մեկնարկում կրած անհաջողությունն ինչպե՞ս անդրադարձավ տղաների վրա:

- Իհարկե, տղաները ծանր տարան պարտությունը, մանավանդ որ դա նաեւ սխալ մրցավարության հետեւանք էր: Սակայն մեզ հաջողվեց տղաներին տրամադրել հոլանդացիների հետ վճռորոշ հանդիպմանը: Բոլորս էլ հասկանում էինք, որ պարտությունը կզրկեր հաջորդ փուլ դուրս գալու հնարավորությունից: Տղաները համախմբված դուրս եկան խաղադաշտ, կազմում որոշակի փոփոխություններ էինք կատարել: Ամեն ինչ շատ հաջող ստացվեց: Մեր պատանիներին հաջողվեց հաղթել հոլանդացիների նման ուժեղ մրցակցին: Ժորիկ Հովհաննիսյանի երկու փոխանցումներով գոլերի հեղինակներ դարձան Նդումբուկն ու Էդգար Մանուչարյանը: Իսկ բուլղարացիների հետ ավարտական խաղում մեր ֆուտբոլիստները բոլոր առումներով գերազանցեցին մրցակցին: Խաղասկիզբը շատ հաջող դասավորվեց մեզ համար: 11 րոպեի ընթացքում Մանուչարյանը երկու անգամ գրավեց բուլղարացիների դարպասը: Մինչեւ ընդմիջում գոլային մի քանի պահեր եւս ստեղծեցինք, որոնցից միայն մեկն օգտագործեց Մանուչարյանը: Ընդմիջումից հետո նա 4-րդ գոլը խփեց: Կարող էինք եւ 5-րդը խփել, սակայն չիրացրինք 11 մ հարվածը: Սովորաբար 11 մ հարվածներն իրացնում է Ժորիկ Հովհաննիսյանը, սակայն այդ օրը Նդումբուկի ծննդյան օրն էր, եւ նրան ցանկացանք նվեր մատուցել՝ հարվածի իրացումը վստահելով Բալեպ Բային: Բայց դարպասապահը հետ մղեց գնդակը: Բուլղարացիները միայն խաղի վերջին րոպեին կարողացան խույս տալ «չոր» հաշվով պարտությունից:

Ընդհանուր առմամբ, տղաների խաղից գոհ ենք: Իհարկե, կան որոշ թերություններ, որոնց վերացման վրա պետք է առաջիկայում աշխատենք:

- Առջեւում երկրորդ փուլն է: Ի՞նչ սպասելիքներ ունեք:

- Ինչ խոսք, երկրորդ փուլում մեզ ավելի լուրջ մրցակիցներ են սպասում՝ հանձինս Անգլիայի, Նորվեգիայի եւ Իսլանդիայի հավաքականների: Պետք է շարունակենք լրջորեն նախապատրաստվել այդ հանդիպումներին, հնարավոր է որոշ փոփոխություններ կատարվեն կազմում: Ինչպես ասում են, ախորժակն ուտելիս է բացվում:

- Որտե՞ղ եւ ե՞րբ է անցկացվելու երկրորդ փուլը:

- Մրցակարգով ընտրական 2-րդ փուլի հանդիպումները պետք է անցկացվեն նոյեմբեր-մարտ ժամանակահատվածում: Որքան ինձ հայտնի է, մրցաշարն անցկացվելու է Անգլիայում: Մեզ համար ավելի նպաստավոր կլիներ խաղալ նոյեմբերին, քանի որ տղաներն այժմ լավ մարզավիճակում են, իսկ ահա, ձմռանը կամ մարտին խաղալը դժվար կլինի, քանի որ այդ շրջանը մեզ համար նախապատրաստական փուլ է: Ամեն դեպքում լրջորեն ենք նախապատրաստվելու այդ հանդիպումներին եւ ձգտելու ենք նվաճել եզրափակիչի ուղեգիրը:

Ռեպորտաժ Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի եւ «Ավստրիական ավիաուղիների» աջակցությամբ

11 տղաներից 10-ը՝ առաջատարների խմբում

Գագիկ Հովհաննիսյանը հաղորդում է Հունաստանից

Միջազգային նոր տիտղոսներ ստացած վեց հայ շախմատիստներից, որոնց մասին արդեն հաղորդել է «Ազգը», Հալկիդիկիում անցկացվող ՖԻԴԵ-ի կոնգրեսում ավելացան մեր եւս երկու հայրենակիցներ: Շախմատի համաշխարհային ֆեդերացիան միջազգային վարպետի կոչում շնորհեց Հայաստանի հավաքականի նախկին ավագ մարզիչ Արմեն Համբարձումյանին, որն այժմ ապրում է Լոս Անջելեսում եւ Թուրքմենիայում բնակվող փորձված շախմատիստին, որը կրում է նույն անուն-ազգանունը, ինչ մեր հանրապետության վաղամեռիկ բազմակի չեմպիոնը՝ Կարեն Գրիգորյանը:

Ինչ վերաբերում է կոնգրեսում քննարկվելիք ամենահետաքրքիր հարցին՝ կապված աշխարհի առաջնության կազմակերպման հետ, ապա ՖԻԴԵ-ի նախագահ Կիրսան Իլյումժինովը հայտնեց, որ այդ խնդիրը կքննարկվի եզրափակիչ նիստի ժամանակ՝ կիրակի օրը:

Կոնգրեսին զուգահեռ ընթացող աշխարհի պատանեկան առաջնությունը մոտենում է ավարտին, եզրագծին մնացել է երեք տուր: Մեր տղաները շարունակում են իրենց վստահ ելույթը: Բավական է ասել, որ Հայաստանը ներկայացնող 11 պատանիներից 10-ը պահպանում են մրցանակային տեղեր գրավելու հնարավորությունները: Բացառություն է կազմում միայն մեր ամենափորձված շախմատիստը՝ հանրապետության տղամարդկանց առաջնության արծաթե մրցանակակիր Արման Փաշիկյանը, որը վերջին երկու տուրերի ժամանակ անառողջ էր: Մյուս բոլորը՝ 10-ամյա Ռուբեն Գաբրջյանը, Հայկ Թումաշյանը, Գրիգոր Դանիելյանը, Սամվել ՏերՍահակյանը, 12-ամյա Հրայր Սիմոնյանը, Ռոբերտ Հովհաննիսյանը, 14-ամյա Զավեն Անդրեասյանը, Հրանտ Մելքումյանը, 16-ամյա Տիգրան Սամիկոնյանը, 18-ամյա Լեւոն Բաբուջյանը, 8 հնարավորից ունեն 6 կամ 5,5 միավոր, ինչը եզրափակիչ հանդիպումների հաջող ընթացքի դեպքում որեւէ մեդալ նվաճելու հույսեր է տալիս: Ճիշտ է, դա ամենեւին հեշտ չի լինի անել, քանի որ առաջատարների խմբում կատաղի պայքար է ընթանում:

Գալով աղջիկներին, առավել հաջող է խաղում ամենակրտսեր տարիքային խմբում հանդես եկող Լուսինե Թորոսյանը, որը 5 միավորով աղյուսակի վերին մասում է:

ՇԱԽՄԱՏ

Անդրանիկ չեմպիոնն Անանդն է

Ֆրանսիական Կապ դ՛ Ագդե քաղաքում ավարտվեց արագ շախմատի աշխարհի անդրանիկ առաջնությունը: Պատվավոր մրցանակի համար մրցավեճի էին բռնվել 16 ուժեղագույն շախմատիստներ: Բոլորից հաջող մրցաշարն անցկացրին դասական շախմատի գծով աշխարհի չեմպիոն Վլադիմիր Կրամնիկն ու ՖԻԴԵ-ի վարկածով շախմատի աշխարհի նախկին չեմպիոն Վիշվանաթան Անանդը, որոնք էլ եզրափակիչում վիճարկեցին պատվավոր տիտղոսը: Առաջին պարտիայում սպիտակներով խաղում էր Վլադիմիր Կրամնիկը, որը չկարողացավ օգտվել իր առավելությունից: Արդեն 19-րդ քայլում մրցակիցները խաղաղ դաշն կնքեցին: Երկրորդ պարտիայում Անանդը սիցիլիական պաշտպանության տարբերակում 46-րդ րոպեին հասավ հաջողության: Այսպիսով, հաղթելով 1,5-0,5 հաշվով, հնդիկ գրոսմայստերը դարձավ արագ շախմատի գծով աշխարհի անդրանիկ չեմպիոն:

Ռոդիկը գլխավորեց դասակարգման ցուցակը

Փարիզում ընթացող «Masters» շարքի թենիսի միջազգային մրցաշարի երկրորդ փուլում իսկական մարզական սխրանք գործեց բրազիլացի Գուստավո Կուերտենը: Ավստրալացի Մարկ Ֆիլիպուսիսի հետ մրցապայքարում Կուերտենը կարողացավ բոլոր երեք խաղափուլերում էլ թայ-բրեյքում հաղթել եւ շահել մենամարտը (7-6, 7-6, 7-6): Ինչպես երեւում է, այդ մրցախաղում Կուերտենը շատ ուժեր վատնեց եւ հաջորդ օրն անգլիացի Թիմ Հենմանի հետ մրցախաղում չկարողացավ դիմանալ մրցակցի ճնշմանը: Բրազիլացին երկու խաղափուլում զիջեց (4-6, 2-6): Հաջորդ փուլի ուղեգիր նվաճեց նաեւ ամերիկացի Էնդի Ռոդիկը, որը հաղթեց Ռոբրեդոյին (6-3, 6-4): Այս հաղթանակի շնորհիվ Ռոդիկը վերջին մեկ տարվա արդյունքներով գլխավորեց թենիսիստների համաշխարհային դասակարգման ցուցակը: Նա դարձավ 22-րդ թենիսիստը եւ 6-րդը ԱՄՆ-ից, որ արժանանում է նման պատվի: Պայքարը շարունակում են նաեւ Նովակը, Արազին, Բյորկմանը, Ֆեդերերը:

Լյուիսը մտադիր չէ ռինգ դուրս գալ

Բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի վարկածով գերծանր քաշում աշխարհի չեմպիոն Լեննոքս Լյուիսն այլեւս չի ցանկանում ռինգ դուրս գալ: Այս մասին «Դեյլի էքսպրես» թերթին հայտարարել է բրիտանացու մարզիչ Էմանուել Ստյուարդը: Ըստ մարզչի, Լյուիսը չի ցանկանում մենամարտել ոչ միայն այս տարի, այլեւ մյուս մրցաշրջանում: Ճիշտ է, առայժմ չի կարելի հաստատ պնդել, թե Լյուիսն ընդհանրապես մտադիր է թողնել բռնցքամարտը, սակայն ռինգ դուրս գալու հավանականությունը շատ չնչին է: Ըստ Ստյուարդի, Լեննոքսը ռինգում հասել է ամեն ինչի, նվաճել աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը եւ, բոլորի կարծիքով, նա այլեւս ապացուցելու ոչինչ չունի:

Հիշեցնենք, որ վերջին անգամ Լյուիսը ռինգ էր դուրս եկել այս տարվա հունիսի 21-ին Լոս Անջելեսում՝ ուկրաինացի Վիտալի Կլիչկոյի հետ մենամարտում: Այդ մենամարտում նա հաղթել էր՝ պաշտպանելով բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Բացի այդ, մարզական իր գործունեության ընթացքում Լյուիսը հաղթել է այնպիսի ուժեղագույն բռնցքամարտիկների, ինչպիսիք են Մայք Թայսոնն ու Էվանդեր Հոլիֆիլդը:

Ցարային փոխարինեց Թոպմելերը

Ընթացիկ մրցաշրջանում Բունդեսլիգայում մարզչական 3-րդ փոփոխությունը տեղի ունեցավ: Մյունխենգլադբախի «Բորուսիայից» եւ «Հանզայից» հետո պաշտոնանկ արվեց նաեւ «Համբուրգի» գլխավոր մարզիչ, ավստրիացի մասնագետ Կուրտ Ցարան: Վերջինիս գլխավորությամբ թիմը խոշոր պարտություններ կրեց նախ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում (0-3՝ «Դնեպրից»), ապա եւ բունդեսլիգայի առաջնությունում (0-4՝ «Կայզերսլաուտերնից»): Նրան փոխարինել է Գերմանիայի ամենատիտղոսավոր մարզիչներից մեկը՝ 52-ամյա Կլաուս Թոպմելերը: Մարզչական գործունեությունում նրա առաջին հաջողությունները կապված են Ֆրանկֆուրտի «Այնտրախտի» հետ 90-ական թվականների սկզբներին: Նրա օրոք թիմը վառ հարձակողական ֆուտբոլ էր ցուցադրում, հավակնում էր ոսկե մեդալներին, սակայն վերջնագծում «Այնտրախտին» միշտ ինչ-որ բան չէր բավականացնում նպատակն իրագործելու համար: Թոպմելերն ավելի մեծ փառքի արժանացավ Լեւերկուզենի «Բայերում»:

2001/02 թթ. նրա գլխավորությամբ «Բայերը» հասավ մինչեւ չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչ, որտեղ զիջեց «Ռեալին»: Իսկ բունդեսլիգայի առաջնությունում վերջնագծում ձեռքից բաց թողեցին չեմպիոնի տիտղոսը նվաճելու հնարավորությունը: Գավաթի եզրափակիչում էլ թիմը զիջեց «Շալկե-04»-ին: Այդ տարի բոլորը խղճում էին անհաջողակ մարզչին: Իսկ հաջորդ մրցաշրջանում նրա գործերն ավելի վատ ընթացան: Միխայիլ Բալլակին եւ Զե Ռոբերտոյին վաճառելով «Բավարիային», «Բայերն» անհաջող սկսեց մրցաշրջանը եւ շուտով Թոպմելերը հեռացվեց թիմից: Նա շատ առաջարկներ ստացավ այլ երկրներից, սակայն ցանկանում էր աշխատել բունդեսլիգայում: Եվ ահա Թոպմելերին կրկին հնարավորություն ընձեռվեց իրեն դրսեւորելու բունդեսլիգայում:

600 հազար դոլարի օգնություն Թունիսի ֆեդերացիային

ՖԻՖԱ-ն Թունիսի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նոր նստավայրի կառուցման համար հատկացրել է 600 հազար դոլար: Նման որոշում է կայացվել վերջերս Դոհայում անցկացված ՖԻՖԱ-ի արտահերթ համաժողովում: Ֆուտբոլը Թունիսում ամենամասսայական ու սիրված մարզաձեւերից է: Թունիսցի մի շարք ֆուտբոլիստներ հաջողությամբ հանդես են գալիս եվրոպական առաջատար ակումբներում: 2004 թ. Թունիսում անց է կացվելու Աֆրիկյան գավաթի խաղարկության եզրափակիչ փուլը: Թունիսը նաեւ ֆուտբոլի 2010 թ. առաջնության կազմակերպիչ երկրների թեկնածուների թվում է: Բացի թունիսցիներից, առաջնությունն իրենց երկրում կազմակերպելու հայտ են ներկայացրել նաեւ Եգիպտոսը, Լիբիան, Մարոկկոն ու Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունը: Մասնագետների կարծիքով, առանձնապես նախընտրելի են վերջինիս հնարավորությունները, թեեւ թունիսցիներն էլ հույսեր են փայփայում դառնալու 2010 թ. առաջնության կազմակերպիչ:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

Ադրբեջանում փախստականների թիվը չի գերազանցում կես միլիոնը

Երեկ Ղուրանի վրա երդվեց Իլհամ Ալիեւը

Հոկտեմբերի 15-ին Ադրբեջանում տեղի ունեցած ընտրությունները մեկ անգամ եւս ցույց տվեցին, որ հարեւան հանրապետությունում փախստականների թիվը չի կարող գերազանցել կես միլիոնը:

Ամերիկայի հայկական համագումար (ԱՀՀ) կազմակերպությունն **«Ազգին»** տրամադրել է ուշագրավ մի վերլուծություն հիմնված Ադրբեջանի ընտրացուցակների տվյալների վրա, որում հաստատվում է, որ Ալիեւների դինաստիան փախստականների առկայության փաստն օգտագործում է իր քաղաքական ու կլանային նպատակների համար:

2003 թ. հոկտեմբերի 15-ի նախագահական ընտրությունների ընտրացուցակներում քվեարկության իրավունք ունեցող ադրբեջանցի փախստականների եւ բռնի տեղահանվածների թիվը կազմել է 356,700:

Համաձայն Ադրբեջանի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի (ԿԸՀ) պաշտոնական վեբսայթի, երկրի ամբողջ տարածքում հաստատված է 125 ընտրատեղամաս, որից 10-ն ընդգրկում է Լեռնային Ղարաբաղը եւ նրան հարակից տարածքները, որոնք գտնվում են ղարաբաղյան զինված ուժերի վերահսկողության տակ:

Ներկայացնենք այդ ընտրատեղամասերը, որոնք Ադրբեջանը հորջորջում է «Հայաստանի զավթած տարածքներ».

83-րդ ընտրատեղամաս-Աղջաբադ եւ Աղդամ (ընտրողների թիվը՝ 35,452)

84-րդ. Ֆիզուլի (54,153)

97-րդ. Գերանբոյ (նախկին Շահումյանի շրջ. խմբ.), Աղդամ, Թերթեր (30,765)

118-րդ. քաղաք Աղդամ (35,760)

119-րդ. գյուղ Աղդամ (35,441)

120-րդ. Ջեբրայիլ, Ղուբաթլի (36,998)

121-րդ. Լաչին (35,784)

123-րդ. Քելբաջար (35,834)

124-րդ. Շուշի, Ֆիզուլի, Խոջավենդ (Մարտունի- խմբ.) (38,443)

125-րդ. Զանգելան, Ղուբաթլի (38,070)

Ընդամենը՝ 356,700 ընտրող:

Ադրբեջանի ԿԸՀ-ի ընտրական վարչատարածքային նոր փոփոխությունը կատարվել է 2003 թ. սկզբին, ինչը նշանակում է, որ 2005 թ. խորհրդարանական ընտրություններում Ալիեւների դինաստիան հայկական տարածքներից իր համար ապահովել է 10 պատգամավորի «ընտրությունը»:

Ըստ Ադրբեջանի ԿԸՀ-ի տվյալների, 2003 թ. նախագահական ընտրություններում «Հայաստանի զավթած տարածքներում» ադրբեջանցի ընտրողների, այսինքն՝ փախստականների թիվը կազմել է 356,700:

Համաձայն 2001 թ. Ադրբեջանում անցկացված մարդահամարի տվյալների, Ադրբեջանի՝ ընտրության իրավունք ունեցող քաղաքացիների թիվը (այսինքն՝ նրանք, ովքեր 18 տարեկան են եւ բարձր) կազմել է երկրի ողջ բնակչության 51 տոկոսը, մինչդեռ 39 տոկոսը եղել է 18 տարեկանից ցածր: Այս թվերից հանգում ենք եզրակացության, որ եթե 356,700 ընտրողները, ովքեր 18 տարեկանից բարձր են, կազմում են ամբողջ փախստականների 51 տոկոսը, ապա մնացած 39 տոկոսը կկազմի եւս 139,469 մարդ (18 տարեկանից ցածր), կամ միասին հաշված՝ 496,196 մարդ:

Վերոնշյալ 496,169 թիվը շատ մոտ է ՄԱԿ-ի տվյալներին, մինչդեռ մոտ երկու անգամ փոքր է «ավելի քան 1 միլիոնից», ինչի մասին տարբեր առիթներով թմբկահարում է Ալիեւների դինաստիան:

Անշուշտ, պետք է հաշվի առնել նաեւ այն մոտ 180 հազար ադրբեջանցիներին, ովքեր մինչեւ ղարաբաղյան պատերազմը հեռացել էին Հայաստանից: Մյուս կողմից պետք է նշել, որ մինչեւ պատերազմն Ադրբեջանից հեռացել է (հիմնականում՝ Հայաստան) մոտ 320 հազար հայ քաղաքացի, ինչպես նաեւ մի քանի տասնյակ հազար՝ Ադրբեջանի զավթած Արծվաշեն գյուղից եւ ԼՂ այն 15 տոկոս տարածքից, որն այսօր շարունակում է մնալ ադրբեջանական զինված ուժերի վերահսկողության տակ (ԼՂ-ի Մարտակերտի շրջանում):

Ի դեպ, երեկ նշանավոր օր էր նախկին ԽՍՀՄ տարածքում. Բաքվում տեղի ունեցավ Իլհամ Ալիեւի պաշտոնակալության արարողությունը: Հետխորհրդային ամբողջ տարածքում Ադրբեջանն առաջինն էր, որտեղ նախագահի պաշտոնը հորից փոխանցվեց որդուն, այսինքն՝ հաստատվեց դինաստիա:

Արարողությանը, որ ուղիղ եթերում ցուցադրում էր Ադրբեջանի պետական հեռուստատեսությունը, ներկա էին ավելի քան 200 բարձրաստիճան հյուրեր արտերկրից: Միակ երկիրը, որ ներկայացված էր նախագահի մակարդակով, Վրաստանն էր: Էդուարդ Շեւարդնաձեն ապահովեց (կրկին անգամ) Վրաստանում բնակվող ադրբեջանցիների (ավելի քան 6 տոկոս) քվեն հօգուտ կառավարման «Հանուն նոր Վրաստանի» դաշինքի: Վաղը Վրաստանում տեղի կունենան խորհրդարանական ընտրություններ, եւ կան լուրջ մտավախություններ, որ Ադրբեջանի նախագահական ընտրություններում տեղի ունեցած բռնությունները կկրկնվեն Վրաստանում:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ,
Թբիլիսի

UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME

UN DP

VACANCY ANNOUNCEMENT

(Internal/External)

The United Nations Development Programme in Armenia announces opening for the following position:

Post title: Procurement Associate (ICS 6).

The incumbent is responsible for carrying out procurement functions in the UNDP Country Office and for provision of the necessary assistance in procurement matters.

Duration: 3 months initial.

Qualifications:

Education: Minimum First University Degree. Specialized training in administrative procedures and/or knowledge of general procurement.

Experience: 5 years of progressively responsible administrative work with a major focus on procurement preferably in International Organizations.

Experience in dealing with procurement of medical equipment and drugs will be an asset.

Excellent communication skills, professional interpersonal skills with the ability to deal with people at all levels, ability to work with discretion and work under pressure.

Computer Skills: proficiency in the usage of computers and office software package (MS Word, Excel, Power Point), competency in the handling of web based management systems (internet/intranet, etc.).

Languages: Fluent in English and Armenian. Knowledge of Russian is an asset.

Applications can be submitted through http://oc.undp.am site (vacancies announcements) or delivered hard copies to the UN House Security Desk (14 K. Liebknecht St.), to the attention of Ms. Naira Olkinyan.

Full post profile is available at http://oc.undp.am (vacancies).

A complete application form should consist of:

1. A letter of motivation (in English);
2. A full CV accompanied by a recent identity photograph;
3. Copies of diploma(s).

Deadline: 6 November 2003, 17:00.

Only short listed applicants will be contacted.

Ուշադրություն

Տատյանա Ստանիսլավի Մավրինան դիմել է դատարան իր ամուսնուն Վասիլի Իվանի Մավրինին (ծնված 27.07.1961 թ. Երեւան քաղաքում, գրանցված է ք. Երեւանի Օլեգ Կոշեւոյի (Մանթաշյան) փող. 28ա շենքի թիվ 3 բն)., անհայտ բացակայող ճանաչելու վերաբերյալ գործ հարուցելու խնդրանքով: Բոլոր կազմակերպություններին, քաղաքացիներին խնդրում ենք այդ անձի վերաբերյալ տեղեկությունները հայտնել Երեւան քաղաքի Ավան եւ Նոր Նորք համայնքների առաջին ատյանի դատարանին մեկ ամսյա ժամկետում:

Media Diversity Institute

101-4 Pavstos Byuzand str.
375002 Yerevan, Armenia
Tel: +374 (1) 53 00 67
Fax: +374 (1) 53 56 61
mailto:artur.papayan@media-diversity.org
http://www.media-diversity.org/

Media Diversity Institute (MDI) is a non-profit, non-partisan London-based organization that mobilizes the power of media to lessen to inter-group conflict, advance minority and human rights, and support deeper public understanding of all types of social diversity. MDI is looking for a company to publish two manuals: the Media Relations Handbook for Non Governmental Organisations and Reporting Diversity Manual. The layout design and the cover design have already been for one language version of the manual. We need a company to insert translated text into layout for further language versions, prepare it for print, print and distribute the finished products. If your compny would like to submit a tender for this job please contact: Artur Papyan at 101-4 Pavstos Byuzand str., 375002, Yerevan, Armenia, or e-mail to artur.papayan@media-diversity.org for details about the contract.
The deadline for submissions is 15th November.

ИМС ищет компанию для публикации двух своих изданий: Руководство по связям со СМИ для неправительственных организаций и Руководства по освещению многообразия. Разработка макета руководств и дизайна обложки уже осуществлена для одной из предыдущих версий Руководств. Нам нужна компания, которая поместит новый переведенный текст в уже имеющийся макет, подготовит его к печати, напечатает и распространит готовый продукт. Если ваша компания заинтересована в участии в тендере, пошлите вашу заявку Артуру Папяну по адресу Ереван, ул. П. Бюзанда 101, кв. 4, или по электронной почте. artur.papyan@media-diversity.org.
Окончательный срок подачи заявки 15 ноября.

Advanced ENGINEERING
Advanced Engineering Associates International

Հայտարարություն

Advanced Engineering Associates International (AEAI) կազմակերպությունն ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության ֆինանսավորած էներգաարդյունավետության եւ վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների զարգացման ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է մրցույթ գովազդային ընկերությունների միջեւ գովազդային հոլովակների հեռուստաեթեր տեղադրելու նպատակով: Մրցույթի պայմաններին ծանոթանալու եւ փաստաթղթերը ստանալու համար կարող եք դիմել AEAI-ի գրասենյակ՝ Երեւան, Պռոշյան 2 հասցեով, մինչեւ ս. թ. նոյեմբերի 5-ը: Հեռ.՝ 221969, 261770, (09) 498565:

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In Armenian Russian, English, and Turkish

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 31.10.2003 թ. ժ. 9:00-ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	558.34	552.80	563.90
EUR	1	եվրո	655.27	651.30	659.20
RUR	1	ռուս. ռուբլի	18.70	17.60	19.80

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 31. 10. 2003 Գինը՝ 100 դրամ